

JULIUS STREICHER (1885-1946).

Una vida dedicada a l'antisemitisme

Facultat de Lletres, UdG

Departament d'Història i Història de l'Art

Grau en Història

Marc Clarà Sala

Tutor: Joan Lluís Alegret

Girona, juny de 2017

ÍNDIX

1. INTRODUCCIÓ.....	3
2. LA FORJA D'UN ANTISEMITA.....	8
3. JULIUS STREICHER, GAULEITER DE FRANCÒNIA.....	20
4. PLEIKERSHOF: UNA RETIRADA FORÇADA.....	34
5. DER STÜRMER: “EL DIARI MÉS INFAME DE LA HISTÒRIA”.....	40
6. LA FI DE JULIUS STREICHER: ELS JUDICIS DE NUREMBERG.....	50
7. CONCLUSIÓ.....	59
8. APÈNDIX FOTOGRÀFIC.....	62
9. BIBLIOGRAFIA.....	73
10. ÍNDIX DE LES FIGURES.....	76

1. INTRODUCCIÓ

Quan al 20 de novembre de 1945 es van asseure per primera vegada en el banc dels acusats del Tribunal Militar Internacional de Nuremberg els vint-i-un jerarques nazis que havien de respondre als crims de l'Alemanya hitleriana, poca cosa se sabia d'ells. Un d'aquests era Julius Streicher, Gauleiter de Francònia de 1925 a 1940 i director del *Der Stürmer* de 1923 a 1945, el setmanari més antisemita de la història, el qual se l'identificava com al "World Jew-baiter No. 1". La desconexió que es tenia de molts d'aquests personatges, tals com Alfred Rosenberg, Ernst Kaltenbrunner, Hans Frank o el propi Streicher ha perdurat, en bona part, fins als nostres dies (Owen, 2007: 22). Tanmateix, això no significa pas que no haguessin gaudit d'un paper influent en el règim o que no haguessin tingut implicació en l'Holocaust. Res més lluny de la realitat: Rosenberg era conegut com el filòsof del nazisme, Frank com el carnisser de Polònia i Kaltenbrunner com un dels més fidels col·laboradors de Himmler. Tant és així, que en el cas que ens ocupa, Streicher va ser considerat pel propi Hitler com el precursor del moviment antisemita de l'Alemanya d'entreguerres (Varga, 1981: 31), testimoni suficientment revelador per a suscitar interès pel personatge.

Tots aquells que ens hem interessat per la història del nazisme, alguna vegada ens hem preguntat el mateix interrogant que d'antuvi va formular Götz Aly: Per què els alemanys?, Per què els jueus? (Aly, 2012) Evidentment, en aquest treball no intentarem respondre aquesta pregunta, que es troba infinitament lluny del nostre abast. Tot i això, el fet de com una nació avançada i occidental com l'Alemanya va ser capaç de perpetrar uns crims tan atroços fa poc més de mig segle ens ha fet indagar en les vides de molts dels botxins, fins al punt d'aconseguir excel·lents biografies d'una bona part d'aquests. En aquest sentit, l'objectiu del nostre treball és presentar un estat de la qüestió biogràfic de Julius Streicher, un dels personatges que més va lluitar perquè l'Holocaust s'esdevingués una realitat i, alhora, dels més desconeguts per la historiografia.

La vida de Streicher no s'entendria sense la fòbia patològica que va profetitzar als jueus durant més de vint-i-cinc anys de la seva trajectòria política i, tal com es va apuntar durant els Judicis de Nuremberg, la conseqüent creació d'un clímax d'odi que feu possible la perpetració del genocidi del poble jueu. Tot i haver desenvolupat alts càrrecs polítics, si per algun motiu és conegut el personatge és per haver estat el fundador i director del "diari més infame de la història", el *Der Stürmer* (Bytwerk, 1988: 51). Julius Streicher, mestre de formació, va iniciar la seva carrera política a Nuremberg, ciutat que mai abandonarà, formant part del moviment *völkisch* de la Francònia de postguerra. Tot i una relació inicialment convulsa amb Hitler, finalment ingressarà al *Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterpartei* al 1922 i en formarà part

fins a la seva desaparició al 1945. Amb l'inici de la Segona Guerra Mundial, tots els enemics que havia contret veuran complir els seus objectius i, conseqüència de la descoberta d'una trama de corrupció a Francònia i un seguit d'errors personals, serà desposseït de tots els seus càrrecs i relegat a la mediocritat política. Tanmateix, mai perdrà el lideratge del *Der Stürmer*, on podrà seguir insultant als jueus fins al final de la guerra.

La seva obsessió pels jueus, el caràcter de menyspreu envers els seus opositors i la polèmica de les seves paraules faran que fins i tot personalitats de la jerarquia nazi l'acabin veient amb molt mals ulls. Afortunadament, Carles Sentís (1995: 114), un dels més prestigiosos periodistes de Catalunya, va oferir la opinió que tenia del personatge mentre cobria els Judicis de Nuremberg. Les seves paraules van ser les següents: “Si yo pudiese dejarme llevar de simpatías o antipatías personales, diría que Streicher es, con gran diferencia, el más antipático. Una cara de primario cien por cien caracteriza este hombre de quien ya dije que es el único ateo y a la vez el que tuvo el último número en la prueba de inteligencia. Pero no dije que en su casa tenía una gran colección pornográfica. Es también el único vecino de Nuremberg que ha mandado como ha querido y donde goza de general desprecio. Casi todos los alemanes, por razones distintas, lo desprecian. Tuvo manías de grandeza y quiso enterrar a su mujer en Weimar al lado de Goethe. Masca sin parar «chewing gum» que le dan los guardianes americanos”. L'encarregat de salvaguardar els encausats del judici, el Col. Burton C. Andrus, ens aportarà un dels testimonis més reveladors. Diu així: “Everything seemed to run smoothly in the mess-room until Julius Streicher arrived. Germany's No 1 Jew-baiter, pornography collector, and former editor of the notorious *Der Stürmer*, was just 5 ft 4 in tall. He was going bald, had beady little eyes and wore an odd, clipped moustache. He was so obsessed with hatred that when he mentioned the word 'Jew' he trembled visibly. Doenitz and several others immediately moved their chairs and refused point-blank to sit with him. They told me they considered Streicher Germany's No 1 criminal. I told them: «The Wehrmacht and the Navy no longer exist, neither does your State. There are no distinctions. You will therefore eat with anybody I place at your table»”. Del mateix caràcter són els atacs que Strasser i Goebbels van projectar-li a la primera meitat de la dècada de 1920, arribant-li a dir que era un “pallasso” i una “truja” (Varga, 1981: 112).

Tanmateix, si Streicher hagués estat rebutjat per tota l'elit nazi no podríem entendre el paper de màxima importància que va tenir durant el període. El factor més important que va fer que no caigués del poder fins a 1940 va ser la protecció incondicional que Hitler li va dedicar. La primera referència cap Streicher es va donar en el famós *Mein Kampf*, on és definit com a “un home de bé”. Tot i que aquestes paraules resulten interessants per sí mateixes, les anotacions del diari de Goebbels encara ho són més. Aquestes, en un moment avançat de la guerra, diuen el següent: “El Führer ha recibido una carta de Streicher en la que pide ahora un trabajo, en la situación más crítica de la patria, porque ya no puede resistir estar en casa. [...] Me pondré en

contacto con Streicher. En cualquier caso, al Führer le alegraría que le diera a Streicher una ocupación. Siente respeto a él una cierta carga interior, porque de hecho Streicher es un hombre de carácter que sólo se ha desviado una vez del camino. En cualquier caso, el Führer señala que los artículos de Streicher seguramente serán mejores que los del Dr. Ley.” (Goebbels, 2007: 353). I dues pàgines després: “El Führer está contento de que yo le vaya a buscar una posibilidad de trabajo a Streicher. Le tiene mucho cariño a Streicher, y también se merece que se le destaque algo más en el momento actual. En cualquier caso, supera en convicción a muchos de los que hoy ocupan los puestos más determinantes del partido y del Estado.” (Goebbels, 2007: 355)

Segurament, de tots aquells contemporanis que van conèixer a Streicher i posteriorment van escriure sobre ell, el millor retrat de tots ens l'ofereix el Gauleiter d'Hamburg Albert Krebs. Krebs explica que durant les eleccions de 1928 el líder de Francònia va acudir a Hamburg a realitzar un discurs. Només de baixar del tren va declarar que no es trobava bé i que creia que el cafè que havia pres estava enverinat pels jueus. Segons Krebs, al darrera de l'antisemitisme patològic de Streicher no hi havia un estúpid o ignorant; sinó una persona coneixedora de la història de la seva ciutat amb una capacitat per a analitzar el teixit social i cultural de la regió molt potent que el van portar a destacar durant el nazisme (Allen, 1976: 307-309; Gallego, 2006: 73-74).

Alguns historiadors no han dubtat en considerar a Streicher un dement. Tanmateix, la opinió de Lenman (1971: 131-132) és radicalment diferent; aquest considera que era un home amb veritables desequilibris psicològics, gairebé al llindar d'un psicòpata, però conseqüent en el seu pensament antisemita. Així, i referenciant-ho amb les pròpies paraules de Streicher, al llarg de la seva vida va considerar-se com “un fanàtic en la causa de la veritat”, la qual es creia completament.

En aquest context, un altre testimoni que no podem perdre de vista, ja que ens ofereix una dimensió psicològica que cap altre ens pot proporcionar, és el del psiquiatra dels Judicis de Nuremberg Leon Goldensohn (2004: 317-318). En les entrevistes que va entaular amb Streicher, va intentar comprendre el seu pensament, resultant-ne les següents anotacions: “A mí me parece un hombre que probablemente tiene una inteligencia normal, limitada e ignorante en general, obsesionado con un antisemitismo maníaco, que le sirve como válvula de escape de sus conflictos sexuales, puestos en evidencia por su preocupación por la pornografía [...] Streicher me da la impresión de tener una vieja personalidad psicopática llena de conflictos sexuales y de otro tipo, cuya incapacidad se expresa mediante una preocupación obsesiva que durante los últimos veinte años reemplazó a las carencias que ha tenido en su vida”. Goldensohn, doncs, en la seva descripció dona molt de pes a una qüestió primordial de la seva vida, mereixedora d'un estudi de caràcter psicològic, reflectida en una mania pel sexe.

Ocasionalment, hem tendit a interpretar el nazisme com un “règim monolític” en el que la pluralitat i l’heterogeneïtat no hi tenien cabuda. En definitiva, en un estat en que ningú presentava discrepàncies i que tots es trobaven units per una causa comuna. Encara que, si bé certament els punts d’unió eren molt rellevants en l’estructuració d’aquest, les paraules de l’historiador Ferran Gallego ens il·lustraran molt millor l’error d’aquesta interpretació: “[...] los máximos dirigentes del período y del Tercer Reich pudieron representar facetas distintas, que permiten explicar los cauces a través de los cuales diversos segmentos de la sociedad alemana se insertaron en un compromiso activo con el régimen?”. Així, doncs, l’interès en l’estudi de Julius Streicher no només s’origina pel coneixement de la seva vida, sinó que per reconèixer el perfil de l’antisemitisme en el nazisme, representant, tal com apunta Gallego (2006: 31), al “matón antisemita”.

Malauradament, la historiografia pràcticament no s’ha interessat pel personatge. Si bé s’han publicat excel·lents treballs biogràfics sobre Hitler, Goering, Goebbels, Himmler o Speer¹, Streicher ha restat pràcticament en l’oblit, amb l’excepció d’uns pocs títols. En les pròximes línies, doncs, intentarem presentar els treballs que han centrat interès en la seva figura. La primera i més important de les publicacions és el *The number one Jew-Baiter* de William P. Varga (1981), de caràcter biogràfic, és pràcticament l’única font accessible per conèixer la seva vida. Se’ns ofereix una trajectòria política de Streicher des dels seus primers dies al municipi de Fleinhausen fins al seu pas durant els Judicis de Nuremberg. Poc temps després, la publicació de Randall L. Bytwerk (1988), *Julius Streicher: nazi editor of the Notorious Anti-semitic Newspaper Der Stürmer*, va centrar el focus d’interès en analitzar el setmanari Der Stürmer. Les úniques línies dedicades al personatge en llengua castellana són les de Ferran Gallego (2006b), *Julius Streicher. Mirando hacia atrás con ira*, integrades al llibre *Todos los Hombres del Führer*. En una vintena de pàgines ens ofereix una síntesi de la vida de Streicher centrant el seu interès en el paper que va disputar en el moviment völkisch.

També disposem d’un llistat de publicacions que, si bé no estudien el personatge en la seva totalitat, intenten presentar fragments de la seva trajectòria. Aquests podrien ser el cas de Robin Lenman (Nicholls i Matthias, 1971: cap. 7), *Julius Streicher and the origins of the NSDAP in Nuremberg, 1918-1923*; Ralph Keyzers (2012), *Der Stürmer: Instrument de l’idéologie nazie, une analyse des caricatures d’intoxication* o Dennis E. Showalter (1982), titulat *Little Man, What Now: Der Stürmer in the Weimar Republic*.

¹ Encara que la llista es podria fer llarguíssima, a tall d’exemple: Bullock, A. *Hitler*, Barcelona, 1969; Fest, J. *Hitler. Una biografia*, Barcelona, 2005; Kershaw, I. *Hitler: 1889-1936*, Barcelona, 1998; Kershaw, I. *Hitler: 1936-1945*, Barcelona, 2000; Irving, D. *Göring*, Barcelona, 1989; Overy, R. *Goering: Hitler’s Iron Knight*, Nova York, 2011; Longerich, P. *Goebbels. Una biografia*, Barcelona, 2012; Thacker, T. *Joseph Goebbels: vida y muerte*, Barcelona, 2010; Reuth, R. *Goebbels: una biografia*, Madrid, 2009; Longerich, P. *Himmler: una biografia*, Barcelona, 2011; Padfield, P. *Himmler, el líder de las SS y la Gestapo*, Madrid, 2003; Fest, J. *Speer, a biography: the final verdict*, Orlando, 2001; Kitchen, M. *Speer: el arquitecto de Hitler*, Madrid, 2017.

La darrera font que cal fer referència en el seu estudi del personatge són les memòries que el propi Streicher (2009) va escriure quan es trobava empresonat a Mondorf. Aquest és un document de primera mà que ens facilitarà veure què pensava i com consagrava la seva trajectòria al final de la seva vida.

En darrer lloc, i a mode d'advertència, és important destacar que ens trobem davant d'un estat de la qüestió. Conseqüentment, no pretenem aportar noves llums sobre la vida del personatge, ja que únicament hem tractat material publicat. Tanmateix, el fet que la bibliografia existent tingui una trentena d'anys i no s'hagi renovat motiva encara més un treball com aquest. Després d'haver meditat atentament quina havia de ser la distribució del treball, hem decidit dividir-lo en deu capítols, comptant la present introducció, la conclusió final, un apèndix fotogràfic, la bibliografia i l'índex de les figures. Excepte el capítol 5, que és de caràcter transversal, la resta compleix estrictament un ordre cronològic. En el primer capítol intentarem examinar els primers anys de la vida de Julius Streicher fins al moment del seu nomenament com a Gauleiter de Francònia, comprnent el període de 1885 a 1925. En un segon ressenyarem el govern de Streicher al capdavant del Gau, que correspondrà de 1925 a 1940. Seguidament sintetitzarem els cinc anys que va restar en retirada forçada a Pleikershof per, en el capítol posterior, fer un anàlisi del Der Stürmer. Cal dir que aquest capítol arrenca a l'any 1923, moment en que es va fundar el setmanari, i finalitza amb l'última entrega al 1945. En el capítol anterior a la conclusió veurem el pas de Streicher pels Judicis de Nuremberg i, en les darreres pàgines, hem decidit elaborar un apèndix fotogràfic per veure de primera mà com era el personatge i proporcionar una base documental al capítol 5.

Abans de concloure la introducció m'agradaria donar les gràcies a tots aquells que han fet possible aquest treball. En primer lloc estic en deute amb el Dr. Joan Lluís Alegret, tutor d'aquest, per haver acceptat dirigir una monografia d'aquest caràcter i haver resolt tots els dubtes sorgits al llarg de la seva elaboració. Tampoc puc oblidar-me del suport de Ferran Gallego, professor de la Universitat Autònoma de Barcelona, per haver-me facilitat bibliografia i respòs els correus amb amabilitat i sinceritat. En darrer lloc, la meva família i amics que, sense el seu recolzament incondicional, el camí hauria resultat encara més sinuós. A tots ells, gràcies.

2. LA FORJA D'UN ANTISEMITA

En aquest primer capítol examinarem la etapa inicial de la vida de Julius Streicher. Si haguéssim de categoritzar-la, el rètol que va utilitzar Randall L. Bytwerk, “The Making of an Anti-semite”, resulta el més escaient possible. Així, n’hem escollit una traducció, en forma de La forja d’un antisemita, ja que reflecteix molt adequadament el procés de transformació que s’esdevé en la personalitat i ideologia del personatge en aquest període. En aquest apartat, doncs, veurem com un jove bavarès dedicat a l’educació es converteix en un antisemita convençut un cop ha participat en la Gran Guerra, fins al punt que, tal com ja hem apuntat, serà conegut com el “World Jew-baiter No. 1”. Serà interessant veure com es fa un lloc en la política de la República de Weimar i, més concretament, en la seva regió i ciutat, Francònia i Nuremberg, on aconseguirà constituir una massa de fidels seguidors. El capítol acabarà amb l’atorgament per part de Hitler del càrrec de Gauleiter de Francònia, esdevenint el líder administratiu del Partit Nazi més important de la regió fins a la seva caiguda en desgràcia al 1940.

Julius Streicher va néixer al 12 de febrer de 1885 a localitat bavaresa de Fleinhausen, petit nucli situat prop de quinze kilòmetres a l’oest de la ciutat d’Augsburg. Va ser el novè i darrer fill de la prolífica relació entre el mestre d’escola Friedrich Streicher i Anna Weiss, una jove camperola de la regió. El context sociocultural en el que el jove Julius va passar els primers anys de la seva vida es podria resumir en dos pilars inherents a la ruralia bavaresa de l’època: la influència del catolicisme i la fòbia als jueus (Bytwerk, 1988: 2).

En aquest sentit, la seva família no escapava a l’entusiasme religiós i tant és així que el propi Friedrich Streicher era conegut pels seus veïns com el lacai del capellà (Varga, 1981: 23). Al costat d’aquest pes, encara que els jueus fossin una clara minoria en la regió, s’havia creat un corpus mitològic al seu entorn en el que se’ls presentava com a éssers perillosos “capaços del pitjor comportament”. Testimoni d’això, les experiències que va narrar en les seves memòries sobre la relació que hi va tenir en els seus primers dies, prenent les seves pròpies paraules, li faran comprendre que “la naturalesa dels jueus era peculiar” (Bytwerk, 1988: 2). Tal com exposa, la primera vegada que va sentir la paraula jueu “de la boca de la meua mare” va ser quan només tenia cinc anys, quan un venedor ambulat els havia estafat venent-los un vestit pel seu pare de mala qualitat (Streicher, 2009: 4). En el mateix to, les lliçons impartides pel mossèn del poble sobre la crueltat dels jueus amb Crist també van contribuir en la creació de l’imaginari jueuofòbic (Bytwerk, 1988: 2).

Seguint els passos del pare i quatre dels germans, Julius va tenir clar ben aviat que la seva dedicació havia de ser l’educació. Quan tenia poc menys de vint anys, al 1903, va acabar tots els estudis necessaris per exercir de professor i de seguida va començar a treballar com a substitut, el rang més baix de la jerarquia educativa, en diferents centres escolars (Bytwerk, 1988: 3). En

el sistema educatiu alemany de l'època la influència dels eclesiàstic a l'aula era molt important i, en moltes ocasions, les classes estaven supervisades per religiosos que intentaven posar fre a la llibertat educativa dels professors més laics. Amb un caràcter fortament autoritari ja des del començament, el jove professor Streicher no volia que ningú s'introduís en les seves competències i va atacar directament a tots aquells religiosos que pretenien supervisar els seus mètodes. Passant per diverses escoles, tal com apunten alguns autors, el seu temperament començava a insinuar el que més tardanament esdevindria. En aquest sentit, va tenir un grapat d'aldarulls amb els religiosos locals, arribant fins al punt d'expulsar-los de la seva aula (Varga, 1981: 25).

Després de complir l'any de servei militar obligatori al 1907 tindrà el primer contacte amb la ciutat de Nuremberg (Varga, 1981: 25; Bytwerk, 1988: 3). Segurament, aquest no hauria ocorregut si el comportament del professor hagués estat el convenient. Després d'expulsar novament a un eclesiàstic de la seva aula i trobar-se en una posició complicada, el director de la *Volksschule* de Nuremberg, situada entre Lenaustrasse i Kupferstrasse, que compartia el seu pensament d'independència educativa, va oferir-li una plaça al seu centre, que el jove professor no va poder declinar (Bytwerk, 1988: 3)

L'arribada a Nuremberg canviarà substancialment els interessos de Streicher. Fins aquest moment, el contacte amb la política havia resultat molt superficial, únicament havent tingut alguns debats quan es trobava al servei militar. Tanmateix, amb la primera aproximació al món urbà, tal com apunten alguns autors, començarà a adquirir consciència i ideologia política (Varga, 1981: 26). Posteriorment, el propi Streicher va definir aquest període com els "anys de desenvolupament polític". Poc temps després d'arribar a Nuremberg, va ingressar al Partit Demòcrata, el qual, un dels seus objectius era posar fi a la supervisió religiosa en l'educació. Immediatament, els líders del partit van copsar la capacitat oradora del nou afiliat i li van encarregar l'elaboració de discursos i conferències, que van esdevenir les primeres experiències polítiques en públic del personatge. Posteriorment recordava que totes les seves aparicions eren molt ben rebudes pel públic menys per un sector: els jueus. Després d'un període d'aprenentatge de l'entramat polític de Francònia, va començar a entrar en contacte per primera vegada amb algunes organitzacions antisemites de Nuremberg. Tanmateix, el missatge que aquests profetitzaven no acabava de fer-li el pes i, ben aviat, va ignorar i decidir centrar-se en la seva feina educativa (Bytwerk, 1988: 4-5).

Just un any abans d'esclatar la guerra, al 1913, va casar-se amb la filla d'un prestigiós forner de Nuremberg, Kunigunde Roth² (Bytwerk, 1988: 5). El matrimoni va perdurar fins al 1943, any en que Kungunde morí. Tot i les posteriors crítiques de promiscuïtat sexual que va rebre el seu

² Roth és un dels cognoms d'origen jueu per excel·lència. Tot i això, actualment no hi ha prou certesa per conèixer la genealogia de Kunigunde Roth ja que la historiografia no hi ha centrat interès.

marit, ella mai el va abandonar, ni tampoc es va involucrar en els seus afers polítics. En plena conflagració mundial van néixer els seus dos únics fills, Lothar i Elmar. Com no podia ser de cap altra manera, amb l'esclat de la conflagració, convençut de la causa alemanya, Streicher va allistar-se a l'exèrcit. Si haguéssim de qualificar el seu pas pel conflicte de ben segur que la avaluació no seria negativa. El soldat Streicher va ser el primer de la seva companyia en guanyar la creu de ferro i, posteriorment, va ascendir a suboficial i vice-sergent per, finalment, ser condecorat tinent (Varga, 1981: 27-29).

La derrota de l'Imperi Alemany va agafar totalment desprevinguda a la societat alemanya i, fins a l'últim moment, tothom pensava que la victòria del Reich estava assegurada. Amb la declaració de l'armistici a l'11 de novembre de 1918, el retorn de Streicher a Nuremberg es va consumir. La ciutat que va trobar-se era absolutament diferent a la que havia deixat quatre anys enrere (Bytwerk, 1988: 6). No només havia canviat la situació de Nuremberg, com de la resta d'Alemanya, sinó que també la consciència de Streicher. Aquest havia esdevingut un fervent antisemita. Tal com apunta Bytwerk (1988: 8), no es coneixen els factors que van provocar el canvi en el seu pensament. Varga (1981: 31), en un intent de comprendre què va passar en la ment del personatge perquè es produís un canvi tan brutal, va establir dues teories: el manteniment de l'impacte combatiu que li havia causat el camp de batalla feia que l'antisemitisme fos l'únic espai on podia mantenir-lo i/o l'antisemitisme era la parcel·la on podia prosperar políticament. El que sí que està clar és que a partir de gener de 1919, amb trenta-tres anys, va començar a presenciar els mítings de l'aliança völkisch *Schutz und Trutz Bund* (Federació Nacionalista Alemanya de Protecció i Defensa), que tenia com a objectiu convèncer als alemanys del perill i la maldat dels jueus. En aquests anys es va començar a interessar en l'estudi del "problema jueu" i va iniciar-se en la lectura de llibres i pamflets de tota mena. Un dels treballs que més va influenciar-lo, com a tants altres alemanys, va ser el *Handbuch der Judenfrage* del periodista i teòric antisemita Theodor Fritsch (Bytwerk, 1988: 8). Un cop va estar convençut que tots els mals que estava vivint la "nova Alemanya" eren causats pels jueus, els quals havien apunyalat per l'esquena i forçat la seva derrota, va entrar a formar-ne part. De nou, les capacitats oratòries de Streicher van fer que comencés a intervenir cada vegada amb més regularitat en els mítings que programava la organització. Així, prenent de nou les paraules de Varga (1981: 29), de la nit al dia es va convertir en un dels oradors antisemites més virulents de Francònia.

En l'Alemanya d'entreguerres el moviment völkisch va aplegar una part dels descontents que havia causat la derrota. Aquest consistia en un conjunt de pensaments polítics que responien als interessos d'una base molt àmplia i heterogènia de partits i organitzacions. La base del pensament völkisch, tanmateix, es trobava en l'antipatia a la societat urbana i a la civilització (Lenman, 1971: 136). Al darrere de tot hi havia la idea d'aconseguir un poble alemany purificat

de barreja racial. Aquesta doctrina no anava dirigida únicament a qüestions racials, sinó que a través d'aquesta diferència es podia establir la problemàtica en la resta de camps; en la cultura es defensava el pensament alemany, en la política s'atacava a les institucions de caràcter occidental de la República de Weimar i en economia es preferia l'autarquia. Prenent les paraules dels propis ideòlegs: "Alemania puede dar la vuelta a su destino, si se hace völkisch. Sólo necesita hacerse völkisch y está salvada" (Abellán, 1997: 148-149). Ens trobem, doncs, que intentaven respondre a tots els problemes d'Alemanya mitjançant un missatge molt catastrofista en el que hi havia una barreja de conceptes que feia que, una persona que formava part d'una organització völkisch pogués ser un fervent religiós, mentre que una altra fos un radical opositor de la religió. Tot i això, aquest fet no feia que la unió es trenqués; el que diferenciava les diferents organitzacions eren les tàctiques que escollien i l'èmfasi del seu missatge (Lenman, 1971: 136).

Cada cop amb més assiduïtat, Streicher va protagonitzar mítings en els que el to ofensiu cap als jueus serà constantment més elevat. Els discursos voltaran sempre entorn a la figura del jueu, als mals que havien causat a Alemanya i la conspiració que tenien per dominar el món. Era tal el radicalisme dels seus discursos i la influència que va tenir en la regió que el propi Hitler, recordant els inicis d'aquest, va considerar que era el pare i pioner del moviment antisemita. Alguns investigadors, per tal d'entendre el seu rancor envers als jueus, han considerat que l'origen d'aquest podria trobar-se en una genealogia comprometedora. Així, per tal de prosperar en política, va haver adoptar aquest tipus de missatge. Bona part del seu argumentari se sostén en que, un cop els nazis van arribar al poder al 1933, va eliminar partides de naixement de la seva família (Varga, 1981: 31-32).

En poc temps Streicher va esdevenir una figura de primera fila de l'esfera política de Baviera. Tant és així que al gener de 1920 va ser convidat a ingressar a la branca del Partit Socialista Alemany (DSP) d'Alfred Brunner a Nuremberg; el qual les seves bases principals eren l'antisemitisme i una fèrria oposició a l'església catòlica (Lenman, 1971: 134). Tot i l'ambient eminentment religiós en que va passar els primers dies de la seva vida, l'odi que va contreure amb els eclesiàstics que intentaven supervisar les seves classes explica perquè va ingressar en un partit d'aquest caràcter. Poc temps després d'afiliar-se al partit es va fer càrrec del seu diari, el *Deutscher Sozialist*, suport que li va facilitar la difusió del missatge antisemita (Varga, 1981: 35-36).

Arribats a aquest punt se'ns comença a intuir la relació de Streicher amb la religió catòlica. Aquest és, de ben segur, un dels temes de més complicat coneixement, ja que la historiografia no ha centrat interès. Tanmateix, hi ha dues qüestions que hem de recalcar per entendre més profundament la seva actitud religiosa. El primer, el qual ja hem fet referència, és que durant la seva etapa com a professor va contagiar un rebuig molt accentuat contra tots els eclesiàstics que

supervisaven els seus mètodes escolars. El segon punt que hem d'introduir és que, en definitiva, la seva vertadera religió va acabar sent l'antisemitisme i testimoni d'això en són les entrevistes que va mantenir amb Leon Goldensohn, psiquiatra de Nuremberg, anys després: “[...] Cristo era judío y se supone que Dios creo el universo. Eso está un poco traído por los pelos, porque si Dios creó el universo, ¿Quién creó a Dios? [...] mi idea sobre la Virgen María y la Inmaculada Concepción es que ambas cosas son ridículas, y que en mi opinión María tuvo que tener relaciones con alguien para concebir a Jesús, usted puede pensar que eso es un insulto hacia la Iglesia. Personalmente, me importa poco si se insulta a la Iglesia [...]” (Goldensohn, 2004: 321). Així, tot i el profund desconeixement sobre la seva actitud religiosa, podem pensar amb força seguretat que no era un tema que li interessés; aquest, d'altra banda, era un camp on podia recórrer alhora confeccionar el seu propi antisemitisme.

Retornant al tema que ens ocupa, la direcció del diari va ser de tot menys prudent. La polèmica estava garantida en cadascun dels articles. Les controvèrsies que generaven les paraules i escrits de Streicher va fer que simpatitzants i membres del partit comencessin a recelar, tement que el prestigi que havien aconseguit al llarg d'Alemanya se n'anés en orris. Aviat, aquests van considerar la mesura d'exigir al nou director del diari que afluixés el to de la publicació. Streicher, demostrant de nou el seu caràcter, va manifestar que el diari estava sota la seva propietat i que, per tant, hi podia publicar el que li plagués. Cal dir que no només hi atacava als jueus; en el *Deutscher Sozialist* també van passar factura figures de renom com Erich Ludendorff, el kàiser Guillem II o la família Krupp. Finalment, després de travessar problemes financers, va haver abandonar el diari quan, al setembre de 1921, va marxar del partit (Varga, 1981: 37).

Abans d'ingressar al nazisme va entrar a formar part del recentment fundat *Deutsche Werkgemeinschaft des Abendländischen Bundes* del mestre Otto Dickel, l'objectiu del qual era aconseguir un “estat germànic pur”, arrossegant els membres del Partit Socialista Alemany de Nuremberg i del *Deutscher Sozialist*. Amb rapidesa va esdevenir un membre molt actiu de les concentracions del partit i a l'octubre de 1921 l'antic diari de Streicher es va refundar sota el nom de *Deutscher Volkswille* (Lenman, 1971: 135; Varga, 1981: 37). Inicialment va intentar ser més moderat i tolerant, però ben aviat va tornar a entrar en una dinàmica d'odi creixent. Un exemple de les barbaritats que va publicar és quan va fer referència que els jueus i estrangers havien “d'abandonar Alemanya o morir”. La mala imatge que va aconseguir entre molt membres es va oposar a la fidelitat de molts dels que l'havien seguit de l'anterior organització, assegurant-li un lloc en la cúpula del partit (Varga, 1981: 37). El seu pas per la organització va durar justament un any, moment en que va discutir amb Dickel i els seus fidels, acabant unint les seves forces a Hitler, entregant-li tots els seus seguidors del nord de Baviera i del seu diari (Lenman, 1971: 135).

Al maig de 1922 va viure un dels primers altercats importants de la seva trajectòria política. Aquest es va donar durant un discurs a la localitat de Schonungen, on enmig de l'excitació, va acusar als jueus de crims rituals i d'haver capturat i assassinat prop de cent nens l'any 1919. Les paraules van generar un combat virulent entre els oients i, posteriorment, van ser denunciades per un grup de jueus ofesos. Streicher va haver d'acudir als tribunals, on va ser trobat culpable i condemnat a catorze dies de presó, tot i que finalment la pena es va rebaixar a una multa de 2.000 marks. Aquest va ser el primer capítol judicial de la seva vida, el qual es prolongarà, justament, fins a la seva mort (Varga, 1981: 39-41).

La data exacte del primer contacte entre Hitler i Streicher és incerta. Tanmateix, el més probable és que es donés a finals de 1921, quan el darrer encara formava part de l'elit del *Deutsche Werkgemeinschaft* i era director del *Deutscher Volkswille*. Al 1946 Streicher va explicar que s'havia sentit atret per Hitler des del primer moment que l'havia vist (Varga, 1981: 42). Aquestes van ser les seves paraules:

I went to the Munich Buergerbraukeller. Adolf Hitler was speaking there. I had never seen the man before... I saw this man... after he had spoken three hours, drenched in perspiration, radiant. My neighbor said he thought he saw a halo around his (Hitler's) head; and I, gentlemen, experienced something which transcended the commonplace. When he finished his speech an inner Voice bade me to get up... I approached him and told him my name (Varga, 1981: 43).

Evidentment, hauríem de posar en dubte el testimoni de Streicher. Si s'havia sentit atret per Hitler des de bon començament, per què el seu ingrés al *Nationalsozialistische Deutsche Arbeiterartei* (NSDAP), o simplement Partit Nazi, no es va donar fins al 20 d'octubre de 1922, gairebé un any després de la seva primera trobada? (Varga, 1981: 42)

El lapse temporal entre el primer contacte amb Hitler i el seu ingrés al Partit Nazi ens ha de fer pensar que el procés d'integració no va ser tant senzill com es desprèn de les seves paraules. Encara que alguns estudiosos hagin plantejat que Streicher va acostar-se al nazisme a causa d'una mala situació econòmica, hipòtesi que no podem descartar totalment, la més convincent de totes les suposicions és la que ens ofereix Reiche. Aquest considera que hi va haver una absoluta lluita de poder entre Hitler i Streicher pel territori de Francònia. Diu així: "For nearly as long, the notorious anti-Semite Julius Streicher, local head of a völkisch rival organization, had resisted Hitler's attempts to gain a foothold in Nürnberg. The city whose name would some day become synonymous with the bombast and legalized brutality of Nazism thus initially represented to Hitler a source of opposition in his quest to gain domination over the völkisch movement" (Reiche, 1986: 1).

Com veiem, inicialment Streicher va ser hostil al nazisme. Ambdós personatges, Hitler a Munich i Streicher a Nuremberg, representaven el lideratge völkisch a les ciutats en que havien començat la seva carrera política. Quan a l'agost de 1920 Streicher encara formava part del

Partit Socialista Alemany, ambdós organitzacions tenien previst la unificació. Tant és així que per tal de facilitar aquest procés es van dividir les àrees d'influència de cadascuna; mentre que el Partit Nazi imperaria sobre el territori al sud del riu Main, el Partit Socialista Alemany s'ocuparia del territori nord. Nuremberg es trobava en la banda de sobirania nazi i per Streicher concedir a una altra organització el poder de la seva ciutat era inconcebible. Immediatament va començar una campanya d'oposició al procés de fusió que no va finalitzar fins al seu abandonament del partit a finals de 1921. (17-18 Reiche) Després del pas pel *Deutsche Werkgemeinschaft*, va quedar clar que la causa del seu menyspreu polític havia estat l'antisemitisme patològic en que havia elaborat el seu discurs. Així, el Partit Nazi va assegurar-li un suport segur on poder llençar el discurs antisemita més ferotge sense que ningú se li oposés (Reiche, 1986: 17-19). També, cap de les dues organitzacions en les que havia militat anteriorment acabava d'acceptar els mètodes violents de Streicher; així, aquestes optaven per discussions de caràcter més cultural i econòmic, i no pas pel caràcter dels mítings que protagonitzava (Lenman. 1971: 138).

Tot i això, quan va enunciar en una conferència a Nuremberg al 20 d'octubre de 1922 que passava a formar part del partit de Hitler i demanava que els seus seguidors més lleials el seguissin i fundessin branques locals del partit, no cedia la sobirania de Francònia al nazisme. Així, de nou les paraules de Reiche resulten esclaridores: "There was one thing that Streicher did not surrender to Hitler: his position as leader of the radical völkisch and anti-Semitic movement in Nürnberg." En l'últim moment, quan Streicher li va confirmar a Hitler que ingressaria al seu partit, li va recordar el següent: "We still have to talk about the chain of command in Franconia" (Reiche, 1986: 19).

Francònia era una regió verge pel nazisme. Aquí no hi tenien cap influència fins que Streicher, per dir-ho d'alguna manera, va cedir-ne la seva sobirania. En el mateix discurs en que informava de l'aliança amb Hitler, va fundar la branca del partit a la ciutat i, evidentment, en va prendre'n la direcció (Varga, 1981: 46). De tot aquest procés, les paraules que va emetre posteriorment el propi Hitler en les seves converses amb Martin Bormann, són molt reveladores: "Si hemos de decir la verdad, debemos reconocer que sin Julius Streicher, Núremberg no hubiera sido atraída al nacionalsocialismo. Se puso a mi disposición en una época en que tantos otros titubeaban en hacerlo, y conquistó completamente la ciudad de nuestros congresos. Esto es un mérito inolvidable" (Hitler, 2004: 123-124). L'activitat política de Streicher no es va fer esperar i ben aviat va començar a organitzar els "Dies Germànics". Al 1923 es donarà la primera gran manifestació de masses abans de l'arribada de Hitler al poder i la instauració dels Mítings de Nuremberg. Amb més de 100.000 oients, es va celebrar una jornada de discursos on els diferents líders nazis van poder explicar la situació del partit a les respectives regions (Varga, 1981: 54). Segons un informe d'octubre de 1923, en els primers dotze mesos de la branca nazi a

Nuremberg es van celebrar vint-i-nou reunions privades sobre diverses matèries, vint-i-sis tardes de discussió, quaranta-sis concentracions públiques i una celebració de Nadal (Lenman, 1971: 142).

Un cop al capdavant del Partit Nazi a Nuremberg, Streicher va encetar una guerra oberta amb l'alcalde social-demòcrata moderat de la ciutat Hermann Luppe, la qual durarà fins a l'arribada de Hitler a la Cancelleria. En aquest llarg període, la confrontació entre ambdós personatges arribarà a límits insostenibles i es visitaran els tribunals en múltiples ocasions. Una de les primeres acusacions directes que Streicher va llençar a Luppe va ser que era un lladre. Segons li havia arribat, havia comprat un abric en una parada per gent necessitada, fet que li demostrava l'actitud lamentable de l'alcalde. Als continus atacs rebuts, Luppe va trobar un espai on poder danyar la imatge de Streicher: els seus mètodes educatius (Varga, 1981: 54-55). Com hem dit, les acusacions que ambdós personatges es van arribar a llençar no només van ser dures, sinó que fins i tot van resultar molt penoses. Els següent exemple ens ho il·lustrarà millor: Streicher va considerar contínuament que Luppe era "una víctima dels jueus" que pretenia instaurar la seva voluntat a la ciutat. Per tal d'estar a l'altura, l'alcalde Luppe va denunciar que Streicher mantenia relacions il·lícites amb l'esposa d'un prestigiós físic i fervent admirador nazi conegut com a Dr. Jung (Varga, 1981: 58-59).

Quan feia sis mesos que havia accedit a la organització, al 14 d'abril de 1923, es va donar un intent d'apartar a Streicher del partit. Un grup d'opositors liderat pel seu antic aliat i actual director del *Deutscher Volkswille* Walther Kellerbauer, Ferdinand Buerger i Wolfgang Pressl, en una "Nit de Revelacions", va acusar a Streicher de portar una mala vida i d'haver malversat fons del partit. (Bytwerk, 1988: 51-52; Lenman, 1971: 143-144) Per a respondre l'atac i que el seu missatge tingués més difusió, va fundar el setmanari *Der Stürmer*. Encara que aquest hagués sorgit com una replica a les acusacions dels seus enemics, ben aviat s'adonarà que serà un suport perfecte on poder atacar als jueus i als opositors polítics (Varga, 1981: 70). Aquest, excepte el període prohibició posterior al Putsch de Munich, es publicarà fins al final de la Segona Guerra Mundial.

En aquests moments, la situació de la República de Weimar era increïblement tensa i insostenible; les lluites entre comunistes i ultranacionalistes s'esdevenien al llarg dels carrers de les principals ciutats del país; la crisi econòmica i la conseqüent inflació havien generat un índex d'atur molt elevat. Per fer front a la situació, Hitler va prendre la decisió de fer un cop de força per obtenir el control de l'estat. Per Streicher, el matí del 8 de novembre de 1923 havia de ser com qualsevol altre. Tanmateix, l'arribada d'un telegrama de Munich que el convocava alarmant a la ciutat va alterar la situació. Intuint què podia estar passant, va demanar excedència laboral i es va reunir, juntament amb un grup de fidels, amb Hitler a Munich. La funció de Streicher en aquest havia de ser la organització de la propaganda un cop hagués acabat amb èxit.

D'aquesta manera, quan va trobar-se amb Hitler no va ser avisat del motiu de seva citació (Varga, 1981: 60-62). El següent document ens informa molt corresponentment del paper central que havia de disputar el líder de Francònia:

“Mr. Streicher is commissioned by the provisional national government to organize and lead the speaking program. The transportation section should consider it of primary importance to cooperate with Mr. Streicher and furnish him the necessary vehicles. All speakers of the party are subordinated to Mr. Streicher and will receive their instructions from him” (Varga, 1981: 62).

Al vespre del dia 8 de novembre de 1923 s'havien convocat a la cerveseria muniquesa *Buergerbraeukeller* un seguit de polítics i militars bavaresos, entre els quals destacava el Comissari de Baviera Gustav von Kahr, per discutir sobre la secessió de la regió de la República de Weimar. Aquí, un grup armat de membres del Partit Nazi liderats per Hitler i de la seva organització paramilitar, les SA, van assaltar el local proclamant la “revolució nacional”. Al costat de Hitler ja es trobaven figures que posteriorment tindrien un paper molt influent en el règim com Alfred Rosenberg, Hermann Goering o Rudolf Hess. Encara que la funció de Streicher no tenia res a veure amb aquests esdeveniments, un cop va ser coneixedor del que estava succeint, va acudir al punt en qüestió. Just quan va creuar la porta d'entrada, von Kahr estava enunciant la seva adhesió al cop de Hitler (Varga, 1981: 60-61).

Paral·lelament al que estava succeint a la cerveseria, les tropes de Hitler intentaven ocupar les diferents casernes de la ciutat per, posteriorment, estendre el control al llarg del país. Amb l'arribada de l'alba, veient que els objectius no s'estaven complint, Hitler va donar l'ordre de marxar per la ciutat amb Ludendorff al capdavant. El que va succeir seguidament serà un moment clau en la carrera de Streicher, fent que la consideració que Hitler tindrà cap a ell no tingui res a veure amb l'anterior. Un tal Hanns Hoffmann apuntava que mentre Hitler es trobava dubitatiu just en el moment de donar el crit d'inici de la marxa, Streicher es va posar al capdavant de les SA i va arengar als homes arrencant el moviment. Altres testimonis ens expliquen que quan les tropes de Hitler van topar amb la policia de Munich, Streicher va trencar files i va pregar que es rendissin. Contràriament, altres van explicar que quan va trencar files va intentar robar l'arma d'un policia, causant així l'inici dels disturbis (Varga, 1981: 62-63).

El cop que intentava emular la Marxa sobre Roma de Benito Mussolini va resultar un autèntic fracàs; Hitler va ser jutjat i empresonat al castell de Landsberg, Goering va resultar ferit i per evitar els dolors es va fer edicte a la morfina i Wilhelm Frick i Ernst Rohm, després d'un judici ràpid, van ser declarats absolts. Streicher va ser trobat no culpable per falta de proves. Tanmateix, les pressions que van engegar els seus enemics el van apartar d'una vegada per totes de l'educació (Varga, 1981: 64-65).

Finalment, encara que en un primer moment no hagués estat trobat culpable, el govern de von Kahr va decidir arrestar a Streicher al 18 de gener de 1924. Abans de ser traslladat amb la resta

d'empresonats al castell de Landsberg va passar uns dies a la presó de Nuremberg on va coincidir per primera vegada amb el jove policia Benno Martin, que en un futur esdevindria un dels seus grans opositors a Nuremberg. Al Landsberg, Streicher es guanyarà de nou la fama d'agitador. En una ocasió, per tal de poder mantenir contacte directe amb Hitler va entretenir als guàrdies de la seva cel·la amb qüestions meteorològiques i seguidament va esmunyir-se a l'interior. Un cop dins, va clamar un "Heil Hitler!" i va saludar efusivament al seu líder. Finalment, els guàrdies el van treure a espentes. El període carcerari va durar poc temps i al 24 de febrer va abandonar la presó al costat de la seva dona Kunigunde i el seu fill Elmar (Varga, 1981: 68-69).

Les eleccions al Landtag de Baviera d'abril de 1924 eren cada vegada més properes. Amb el Partit Nazi i les SA declarades il·legals després del Putsch i els màxims dirigents de la organització a la presó, els líders que havien escapat al càstig van formar el *Voelkischer Block* per tal de prosseguir la causa nazi. Al darrere d'aquest partit hi havia la recentment creada organització *Nationalsozialistische Freiheitspartei* (NSFP), sorgida de la fusió dels partits völkisch de Baviera liderats per Ludendorff i les restes del Partit Nazi del nord, liderades pel jove farmacèutic Gregor Strasser. Un cop en llibertat, Streicher va presentar la seva candidatura al Landtag fins que, a causa de nous atacs i declaracions contra l'alcalde Luppe, va ser portat de nou a judici. Des de bon principi Streicher va intentar guanyar-se al tribunal presentant-se com un "cavall de Troia" en la lluita contra el govern de Luppe. Indubtablement, el seu objectiu va resultar fructuós i únicament se'l va condemnar a un més de presó, amb opció a rebaixa si pagava 1.000 marks que es destinarien als nens pobres de Nuremberg (Varga, 1981: 74-76).

Immediatament després d'abandonar el tribunal, Streicher va reiniciar la campanya electoral. És en aquest moment quan es considera que la seva popularitat es va començar a estendre dels sectors més radicals als més moderats del moviment völkisch. Tot i el temor a que l'intent de cop d'estat fallit hagués calmat els ànims dels seus adeptes, els resultats van ser un èxit pel bloc i Streicher va ocupar un seient al Landtag (Varga, 1981: 78-79).

En l'àmbit nacional, tanmateix, les coses no eren tan senzilles. Mentre Hitler es consumia al Landsberg, el sector més moderat del Partit Nazi, liderat per Strasser i Ludendorff, van decidir que s'havia de netejar el partit apartant a les figures més radicals com Streicher o Hermann Esser. Al costat d'aquesta visió, els darrers citats van considerar que en un moment tan delicat pel nazisme calia rendir encara més fidelitat a Hitler i endurir el missatge antisemita. Per tal de complir el seu objectiu, Strasser i Ludendorff van emprendre la mesura de donar l'esquena als radicals i liderar el bloc völkisch. Com a resposta a l'atac, Streicher i Esser van encetar una guerra oberta contra el sector rival, arribant a punts de màxima tensió. Tant és així que Strasser va dir en públic que Streicher era un "pallaso" i aquest va acusar a Ludendorff d'haver perdut la guerra. Veient que els seus esforços no debilitarien les energies de Streicher i Esser, els

moderats van demanar a Hitler que els expulsessin del partit. Aquest, recordant la fidelitat que Streicher li havia rendit durant el Putsch, no va dignar-se ni a escoltar les seves peticions (Varga, 1981: 79-81).

La resposta de Streicher al moviment d'oposició que estava sofrint va ser contundent. Juntament amb Esser van constituir una branca del partit *Grossdeutsche Volksgemeinschaft* (GVG) a Nuremberg. Aquests, a diferència de Strasser i Ludendorff, es declaraven hereus i deixebles de Hitler i intentaven mantenir el nacional-socialisme viu mentre el seu líder complia pena de presó. Tot i el missatge de fidelitat que van rendir a Hitler, Streicher va deixar clar en el primer míting de la organització que ell n'era el líder i que si algú s'oposava a les seves doctrines seria expulsat immediatament (Varga, 1981: 82-83).

A partir de finals d'estiu de 1924, la confrontació entre radicals i moderats va començar a reflectir-se en una sèrie d'atacs públics. Paral·lelament, la força de Streicher a Nuremberg seguia en augment. Exemple d'això va ser la formació de les conegudes *Landsturm*, la formació paramilitar de Streicher que pretenia emular les actualment il·legalitzades SA (Varga, 1981: 87).

Durant els darrers mesos de 1924 va organitzar mítings conjuntament amb els líders comunistes més prestigiosos de la ciutat. Tal com apunta Varga, entendre aquest apropament és molt complicat. Tanmateix, aquest es pondria comprendre com un intent de posar als treballadors que estaven descontents amb la República de Weimar al seu costat en la lluita contra el "capitalisme jueu". En aquest sentit, considerar que Streicher hagués estat comunista seria un error absolut. D'altra banda, recordant el testimoni d'Albert Krebs, aquest sempre s'havia interessat molt en analitzar les capes socials. Així, doncs, aquest era un intent d'aplegar una nova esfera de Nuremberg al nazisme. De ben segur que aquest moviment li va servir per les eleccions municipals del 17 de desembre de 1924, que van atorgar a Streicher i a cinc membres més del seu partit places a la regidoria de l'ajuntament. Amb aquest nou càrrec va poder iniciar de nou els atacs a Luppe, ara però des d'una posició de seguretat. Tanmateix, el càrrec municipal l'avorria i ben aviat va abandonar les seves obligacions (Varga, 1981: 88-91).

Després de passar 264 dies empresonat al castell de Landsberg, Hitler va ser alliberat a les darreries de desembre de 1924. L'estat d'Alemanya era molt diferent d'ençà que havia ingressat a la presó. La situació econòmica del país havia revifat i el més radical discurs *völkisch* havia començat a entrar en sordina. Tanmateix, com hem apuntat, el Partit Nazi havia resultat il·legalitzat i Hitler va trobar la seva herència repartida en el *Voelkischer Block*. D'entre tots els que el van visitar un cop en llibertat, Streicher va ser el primer en fer-ho. Aquest, tot i ser un fet anecdòtic, en explica molt adequadament la relació que hi havia entre ambdós personatges (Varga, 1981: 99).

De seguida Hitler va iniciar el procediment pel retorn del Partit Nazi i, després d'una sèrie de reunions amb el President de Baviera Heinrich Held, el partit va tornar a ser declarat legal (Varga, 1981: 99). Com és sabut, havent fracassat en l'intent d'arribar al poder militarment, a aquestes altures va quedar clar que la forma que s'havia d'empra era una mescla de política i violència impartida per les SA (Casanova, 2011: 102). Finalment, un cop el Partit Nazi va tornar a l'esfera política d'Alemanya, Streicher va organitzar unes reunions a Nuremberg pel 2 de març de 1925 on es tractaria públicament la reorganització del partit. En aquestes, Hitler va aprofitar per agrair el suport, fidelitat i dignitat que li havia disposat en el Putsch. Així, les seves paraules foren les següents:

I must relate something that I will always carry in my heart. On November 9, 1923, at the one o'clock, when the voelkisch soldiers faced death... a man stepped up to me, his chest bared to the guns, ready to die for his banner. This same man was the first to come up to me after my release from prison and put himself unconditionally at my disposal; this man is Julius Streicher and I will never forget his action that day (Varga, 1981: 102-103).

El clímax del discurs va arribar quan, just abans de baixar de l'estrada, va nomenar-lo Gauleiter de Francònia. Tot i haver disposat de càrrecs de poder, no podem considerar que fins aquest moment formés part de la cúpula nazi. Ara, amb el càrrec de Gauleiter, tenia el títol necessari per poder disposar el seu control sobre la regió. Per entendre una mica millor la importància d'aquesta funció, recordem que Goebbels era Gauleiter de Berlín o von Schirach Gauleiter de Viena. Aquella nit va ser una de les més importants en la vida de Streicher; era la recompensa per haver estat fidel a Hitler en els moments més difícils i un atac directe als seus enemics, entre els quals hi havia Ludendorff i Strasser (Varga, 1981: 104).

3. JULIUS STREICHER, GAULEITER DE FRANCÒNIA

En aquest tercer apartat repassarem els quinze anys que Julius Streicher va estar al capdavant del Gau de Francònia. Aquest serà el període que gaudirà de més poder polític, el qual s'engrandirà infinitament amb l'arribada de Hitler a la Cancelleria. Tot i esdevenir, de facto, el

nazi més poderós de la regió, es guanyarà un seguit d'enemistats dins el Partit Nazi i els habitants de Francònia que culminaran amb la seva caiguda en desgràcia al 1940.

Amb la designació del càrrec de Gauleiter de Francònia al març de 1925, Streicher es trobava en la cúspide de la seva carrera política. Tot i haver-se guanyat a través del temps molta influència en les diferents capes socials de la regió, mai abans havia tingut la seguretat d'ocupar una plaça que li avalés la posició. Amb aquest nova situació, els atacs indiscriminats contra la població jueva mitjançant els seus articles al *Der Stürmer* o les seves conferències estaran plenament avalats per una organització que el protegeix.

Tot i el moment de glòria que estava travessant particularment, paral·lelament, els anys que van transcórrer de 1925 fins al Crac del 29 van ser molt complicats pel nazisme (Shirer, 2013: 175). La crisi econòmica que experimentava la República de Weimar des de l'acabada de la guerra semblava alleugerir-se i tots els descontents que s'aplegaven al voltant del nazisme es dissipaven. Per primera vegada en la seva existència, el futur no se'ls presentava prometedor, sinó que els augurava un prompte traspàs a la mediocritat política. Per tal de mantenir el partit a la primera fila de l'oposició, l'objectiu de Hitler era convertir-lo en un moviment nacional i conquerir els territoris on mai abans havien tingut presència: els estats del nord d'Alemanya. Dit amb altres paraules, calia sotmetre Prússia i la ciutatella de Berlín, bastió de l'enemic comunista. (Shirer, 2013: 183). En aquest marc d'expansió cap al nord, el paper que havia de tenir Streicher havia de ser la consolidació del partit al Gau de Francònia, tasca que va complir amb escreix.

Hitler, per tal d'acomplir el seu objectiu, va haver d'acudir recelosament a una de les persones que més pals a les rodes li havia posat durant el seu empresonament al Lansberg i que més odiava a Streicher: Gregor Strasser. Durant les eleccions de 1924 havia fet campanya al nord del país i coneixia perfectament la situació de la regió. Hitler no oblidava la visió extremadament socialista que tenia del nacional-socialisme, que li havia fet guanyar molts adeptes, com tampoc el procés de neteja del partit que havia iniciat durant la seva retirada forçosa (Shirer, 2013: 183). Immediatament després de l'elecció, Strasser va demostrar les seves dots administratives fundant set nous partits de districte i dirigint prop de cent-vuitanta mítings a l'àrea de Berlín. Aquest era suficientment independent com per plantar cara a Hitler i no va dubtar en presentar desavinences amb els radicals del sud. La desconfiança es va certificar quan, al 22 de novembre de 1925, en una reunió dels caps del nord del partit, aquest va obtenir la majoria per canviar el programa econòmic per una sèrie de mesures de caràcter més socialista, com nacionalitzar les grans indústries i propietats i que una cambra de corporacions substituís el Reichstag (Shirer, 2013: 187-188). Un dels motius que portaven a aquest comportament era la desavinença amb el sector radical del sud liderat per Streicher que, tanmateix, el motivava a prendre mesures que s'oposaven als interessos de Hitler (Varga, 1981: 105-106).

De ben segur que Streicher hauria participat amb efervescència en la polèmica que es presentava en el sí del nazisme si no hagués estat per una situació externa trasbalsada; si ja amb anterioritat havia tingut problemes amb la justícia, els anys que van transcórrer des del seu nomenament fins a l'arribada dels nazis al poder van ser extremadament actius en aquest sentit, ja que va haver de passar contínuament pels tribunals i, fins i tot, complir algunes penes de presó. A causa d'una nova sèrie d'atacs a l'alcalde Luppe, els seus interessos es van haver de tornar-se a centrar en la preparació d'un judici que, ben aviat, el va seguir un altre. Dos prestigiosos advocats de la ciutat, el Dr. Gallinger i el Dr. Kohn, van denunciar a Streicher d'haver-los acusat d'assetjament sexual a una treballadora de la seva oficina. L'esperança de Streicher a escapar impune es va esvaïr quan va sentir el veredicte de la fiscalia: culpable d'ambdós processos i condemnat a complir tres mesos i mig de presó, que s'havien d'efectuar del 23 d'agost al 8 de desembre de 1926 (Varga, 1981: 112-115, 124-125).

Aprofitant que el Gauleiter havia de restar desconnectat de la labor política, Strasser va emprendre un atac directe per minar la influència dels radicals del sud i guanyar fidels a la seva causa. Així, va organitzar un seguit de mítings a Nuremberg amb l'ajuda de Willy Liebel, un nazi opositat a les mesures de Streicher que durant el Reich esdevindria l'alcalde de la ciutat, que tenien per objectiu embrutir la seva imatge. Tot i això, i malauradament per Strasser, el missatge de Streicher havia quallat tant en la regió que les celebracions van ser un autèntic fracàs. S'explica que en un dels congressos, quan Liebel va comunicar el nom dels convidats que assistien a la cerimònia, el de Streicher va ser increïblement aplaudit pel públic (Varga, 1981: 115-116).

Cap a finals d'estiu i principis de tardor de 1925, Streicher ja no solament havia complert l'objectiu de consolidar el Partit Nazi a Francònia, sinó que fins i tot aquest havia entrat en una fase de creixement. Des del nord, molt preocupat pel rumb de la situació al sud, Strasser va decidir formar la *Nationalsozialistische Arbeitsgemeinschaft* (NSAG), que era una intent d'acabar amb el poder absolut de Hitler (Orlow, 2010:47). L'objectiu de la nova organització era molt clar: "a direct attempt to curb the growing power and influence of Streicher, Esser, and other Southern radicals". Com no podia ser de cap altra forma, Hitler va moure ràpidament les seves fitxes i va decidir prohibir la afiliació simultània amb el Partit Nazi, condemnant aquesta a la desaparició (Varga, 1981: 109-111).

Finalment, el conflicte entre la facció moderada del nord i els fidels de Hitler al sud va acabar al 14 de febrer de 1926 quan es va organitzar a la ciutat de Bamberg, pertanyent al Gau de Streicher, una reunió per arribar a un acord. Hitler va col·locar-la un dia entre setmana, fent que únicament Strasser i el seu segon Joseph Goebbels, un jove amb ideals massa socialistes, hi poguessin assistir. Evidentment, el resultat de la votació va ser un gran èxit per Hitler, a qui se li va atorgar plens poders en el partit (Varga, 1981: 116-117; Shirer, 2013: 189).

Podria semblar que aquest intent de dinamitar la influència dels radicals del sud hauria pogut afectar a Streicher. Tanmateix, durant aquest període les conferències que organitzava a Nuremberg presentaven sempre un ple absolut, amb aclamacions i cridòria incloses. Tal com apunta Varga (1981: 123-124), el que atreïa al públic a escoltar-lo no era la intel·ligència dels seus discursos, sinó la seva teatralitat. En aquests intentava crear un punt dramàtic, intercalant pujades i baixes de to constantment, que feien que l'oïent entrés imaginàriament en el discurs. Aquests eren coneguts per tota la regió com *Variété Streicher*, en clara consonància teatral, i, fins i tot, un policia va comentar que es podien comparar amb un cabaret (Lenman, 1971: 143).

L'entrada a la presó es trobava cada vegada més propera i per a demostrar la fidelitat que rendien a Streicher, grups de seguidors van organitzar manifestacions al llarg de Nuremberg. En aquestes Streicher va aprofitar per presentar-se com un màrtir que pagaria el preu que fes falta per tal de demostrar la crueltat dels jueus i el control que exercien sobre les institucions d'Alemanya. Finalment, al dia 20 d'agost es va organitzar el seu comiat, on hi va haver la presència del convidat d'honor Hitler. Sembla que l'estada a la presó va ser prou agradable, ja que tal com van apuntar alguns diaris de la ciutat, se li portava el menjar a l'habitació i podia beure tanta cervesa i vi com volia (Varga, 1981: 125-129).

L'obtenció del control absolut del partit per part de Hitler no havia significat l'apartament total de Strasser. Aquest s'havia integrat a la cúpula nazi i immediatament havia pressionat perquè les figures més radicals perdessin pes el en sí de la organització. Així, amb la sortida de la presó, el poder de Streicher més enllà de Francònia havia quedat substancialment reduït. Sí aquest fet s'hagués esdevingut un temps abans, de ben segur que hauria respost amb contundència. Tanmateix, amb el càrrec de Gauleiter això no li va suposar cap mena d'impediment. Ara, si no podia dedicar-se a qüestions nacionals, es centraria exclusivament en el seu Gau, on hi tenia plens poders (Varga, 1981: 130).

Quan semblava que podria reprendre la vida política, de nou, els problemes amb la justícia van aflorar. I aquesta vegada, com l'anterior, per partida doble. El primer d'aquests era pel següent motiu: un diari de la ciutat va publicar un article acusant al Gauleiter d'haver violat a una tal Madame Douchet mentre es trobava al front francès. Streicher, enutjat per si aquesta situació pogués tacar la seva nova fama, va portar als culpables al tribunal. Perquè la seva defensa fos més efectiva, va enviar a un dels seus subordinants a França perquè contactés amb Douchet i signés un document negant tot el que s'havia publicat. Davant d'aquesta prova irrefutable, el tribunal el va declarar innocent (Varga, 1981: 130-132). Paral·lelament, l'alcalde Luppe havia estat explorant una via per expulsar a Streicher de Nuremberg. Al cap d'un temps de cavil·lació va trobar la fórmula perfecte: un trasllat del lloc de treball. Sense saber ben bé el motiu, Streicher va haver d'acudir de nou als tribunals. Aquí, Luppe havia exposat un seguit de raons per les quals el polèmic professor havia d'exercir la seva feina fora de la ciutat i fos traslladat a

la localitat de Mindelheim, on havia exercit en la seva primera etapa educativa. Després d'estudiar les acusacions, la fiscalia va decidir acceptar la proposta de Luppe i va llegir el veredict. Streicher, molt neguitós pel fet d'haver d'abandonar el seu territori, va haver de rescindir d'una vegada per totes de la seva plaça de professor i, encara que en aquell moment no estigués exercint, del seu salari (Varga, 1981: 134-136).

Des de que havia abandonat la presó només havien succeït infortunis en la vida de Streicher. Aquests van culminar quan un grup d'uns vuitanta nazis locals, dirigits per un tal Kaefer, va organitzar el seu relleu generacional al capdavant del Gau al febrer de 1927. Aprofitant les eleccions dels líders regionals que s'havien de celebrar al mes següent, van orquestrar una votació conjunta a l'opositor Conrad Weber. Els motius principals que esgrimien eren que Streicher havia malversat fons del partit i, fins i tot, que l'antisemitisme que profetitzava era massa radical. Per tal de que la conspiració fos més efectiva van fundar el diari *Deutsche Volkszeitung*. Hitler, en tenir constància de la conspiració, va decidir no moure cap dit i esperar als esdeveniments; en definitiva, era una prova que Streicher havia de superar. L'arribada de la jornada electoral va corroborar el seu poder a Nuremberg. En el col·legi electoral, tots aquells que eren sospitosos de formar part de la conspiració no se'ls va permetre votar, recriminant-los que els seus carnets es trobaven en mal estat. Així, l'intent d'acabar amb la carrera política de Streicher va acabar amb un gran reforçament de la seva autoritat (Varga, 1981: 136-138).

En línies generals, les eleccions del 20 de maig de 1928 van resultar un fracàs estrepitos pel nazisme. Tanmateix, si alguna regió va salvar-se del desastre va ser Francònia, on va obtenir més de 100.000 vots. Així, els resultats van demostrar que el projecte de Hitler d'esdevenir un moviment nacional únicament estava resultant a la Francònia de Streicher. En aquest espai on menys vots va obtenir el Partit Nazi va ser en el món rural. Conseqüentment, per intentar pal·liar aquest problema per les següents eleccions, es va organitzar un comitè que decidiria la política dirigida a aquests, col·locant a Streicher en la seva direcció. Inmediatament aquest es va dedicar a organitzar i liderar discursos pels pobles de Francònia on promptament veurà que aquest és un món complicat de dominar. Aquí, els seus mètodes de culpabilitzar als jueus de tots els mals d'Alemanya no li van servir de res, ja que la pagesia reclamava respostes concretes a les seves preocupacions, i no burdes generalitzacions. Per tal d'aconseguir la seva confiança, de nou, va optar pel joc brut. Acusant a August Bauernfreund, un empresari jueu de la regió de Wuerzburg, de pràctiques il·legals que portaven a la ruïna del agricultors i ramaders alemanys va aconseguir que bona part de la pagesia de Francònia se li posés al costat. Per a embolicar encara més la troca, va fer que molts habitants de la regió signessin un document que certificava que Bauernfreund els estava portant a la ruïna i, fins i tot, va implicar dos membres del Landtag en els seus negocis, esdevenint així un problema d'àmbit nacional (Varga, 1981: 139-144).

Fins a l'arribada del Crac del 29, tot i que amb cert matisos, el Partit Nazi havia estat un qualsevol en l'entramat polític d'Alemanya. Amb la retirada dels crèdits estrangers, la situació econòmica del país va empitjorar extraordinàriament, passant de poc més d'un milió d'aturats a sis. És en aquest context on hem d'entendre el gran ascens que va viure el nazisme; les paraules de Shirer (2013: 202) ens il·lustraran la duresa del moment: "El pueblo, duramente oprimido, estaba clamando en busca de una salida a su triste situación. Los millones de parados querían trabajo. Los tenderos querían ayuda. Unos cuatro millones de jóvenes que habían alcanzado la edad para votar desde la última elección querían alguna esperanza de un futuro que les diera al menos medios para vivir. Para todos estos millones de descontentos, Hitler, en un torbellino electoral, desarrolló una campaña en la que ofreció lo que para ellos, dada la miseria general, pareció ser una esperanza" (Shirer, 2013: 202). Streicher, veient que el partit s'estava convertint en una organització molt important, va prendre's la llibertat de considerar que la pujada dels nazis no tenia res a veure amb l'economia, sinó que el motiu era que el poble alemany era per fi conscient de la missió que se'ls havia revelat.

Amb aquesta nova situació, va destinar els seus esforços a intentar solidificar encara més el seu poder a Nuremberg. Així, en els següents mesos va iniciar la empresa d'eliminar els diaris nazis de la ciutat, només preservant el seu *Der Stürmer*. Fora aquest, el més important de tots era el *Die Flamme*, editat per l'anteriorment citat Willy Liebel, que representava la facció moderada de Strasser a Francònia. Streicher va ordenar que s'aturés la seva impressió i va col·locar a les SA als quioscos perquè amenacessin a tots aquells que volien comprar-ne un exemplar. Temorós per la situació, Liebel va vendre el diari a Gottfried Feder, un antic assessor de Hitler i membre del Reichstag i Reichsleitung. La pretensió de Feder no era, en cap cas, menuda, ja que aspirava convertir al diari en el suport nazi a Francònia. Veient la grandesa dels seus objectius, Streicher va atacar de nou; aquesta vegada va fer una crida perquè ningú comprés el diari i, posteriorment, va amenaçar als quiosquers de la ciutat dient-los que els tallaria el subministrament del diari més important del partit, el *Voelkischer Beobachter*, si no deixaven de vendre el *Die Flamme*. Com que els seus objectius no s'acabaven de complir del tot, va decidir tornar a posar les SA als quioscos. Tot i la inicial situació avantatjosa de Feder, que era íntim de Hitler, aviat va entrar en bancarrota i va haver d'abandonar el diari. Ara, Streicher també controlava la premsa nazi de la ciutat i era el director de l'únic i més important diari, el *Der Stürmer* (Varga, 1981: 150-151).

A causa d'una nova tanda d'atacs als jueus en el *Der Stürmer*, Streicher va ser tornat a cridar a judici i trobat culpable de nou, havent de complir, una vegada més, pena de presó. La temporada carcerària coincidia amb la celebració de les eleccions convocades pel govern de Brüning al 14 de setembre de 1930, ja que havia de ser del 25 d'agost al 25 d'octubre de 1930. Evidentment, conseqüència de la seva posició, Streicher va ser nomenat director de la campanya a Francònia

i, en l'intent de guanyar el vot dels joves i treballadors, va topar amb els interessos dels comunistes. Al llarg de la campanya es van esdevenir moments de disputa, com quan Streicher i un grup de fidels van començar a insultar a un orador comunista en una conferència, fent que molts dels que es trobaven al lloc tiressin objectes als agitadors. A partir d'aquests dies, el Gauleiter començarà a dur un atuell que mai més l'abandonarà: la fusta (Varga, 1981: 155-156).

Streicher va haver de veure l'èxit de les eleccions des de la presó. El pas de 810.000 vots al 1928 als 6.400.000 al 1930, que es representava en un canvi de 12 a 107 diputats en el Reichstag, consolidava al Partit Nazi a la primera fila política d'Alemanya i esdevenia la segona força política. Aquest salt brutal en el nombre de vots, tanmateix, no es va veure reflectit a Francònia, que va mantenir aproximadament els 100.000 que ja havia aconseguit al 1928. Varga (1981: 158) considera que els vots que podien aplegar-se a Francònia ja estaven aconseguits de temps enrere, ja que el factor que condicionava en aquest territori era l'antisemitisme que havia implantat Streicher. En canvi, els problemes nacionals i econòmics no condicionaven les votacions d'aquesta regió. Emocionat per la situació, Streicher va abandonar la presó al matí de 25 d'octubre de 1930. Els carcellers, per tal de boicotejar els actes que s'havien organitzat a la hora de la seva sortida, que en un principi havia de ser a la tarda, van avançar-la a primera hora. Encara que molt molest per la situació, Streicher va decidir amagar-se i no avisar a ningú amb la finalitat de poder seguir amb el programa previst. Així, un cop entrada la tarda, es van poder celebrar els mítings al lloc previst amb la presència de Hitler.

Els anys que van seguir fins a l'arribada de Hitler a la Cancelleria van ser de creixement absolut del Partit Nazi. Ara, comparat amb l'inici del període en que Streicher va ser nomenat Gauleiter, les tornes s'havien girat; mentre era el partit qui es trobava en un moment dolç, ell passava per moments complicats. En aquest sentit, es van esdevenir dos moments de màxima tensió que cal fer referència. El primer d'aquests va ser quan, a l'abril de 1931, Streicher va tornar a causar una polèmica nacional. Aquesta vegada va acusar al polític Walther Rathenau de ser jueu i va alegrar-se del seu assassinat al juny de 1922. Aquestes paraules, que les va repetir en més d'una ocasió, van fer que la policia aturés un dels míting i s'iniciés un període confrontació directe entre aquest i les forces públiques. Tanmateix, aquesta controvèrsia no li va comportar perill físic. Quan sí que correrà riscos importants serà a les darreries de 1932, quan un terratinent de Nuremberg i líder de les SA anomenat Wilhelm Stegmann va iniciar una campanya oberta per expulsar-lo del partit (Varga, 1981: 160-161). Aquest conflicte, tanmateix, l'hem de contextualitzar en el descontent que les SA van començar a aplegar entorn a les polítiques centralitzadores de Hitler a partir de finals de 1932. Encara que a Francònia, la revolta de Stegmann es reflectís en la oposició a Streicher, la finalitat d'aquesta no era únicament acabar amb el Gauleiter. El motiu més important de la revolta va ser el problema de subministrament de fons de les SA, les quals, es trobaven en molt mala situació econòmica. Tanmateix, el

lideratge de Streicher també era un motiu de pes, ja que aquests consideraven que estava destruint al nacional-socialisme. La confrontació va durar de novembre de 1932 fins a març de 1933, arribant fins i tot a les armes (Reiche, 1986: 146-155). Hitler, indignat per la mala premsa que els fets donaven al partit mentre ell estava negociant per obtenir la Cancelleria, va desposar a Stegmann. Streicher, de nou, sortia victoriós, encara que aquesta vegada sí que la seva posició haver corregut perill (Varga, 1981: 160-161).

Quan al 30 de gener de 1933 va ser avisat que el president Paul von Hindenburg havia nomenat a Hitler canceller d'Alemanya, va acudir ràpidament a Berlín per felicitar al seu líder. En el sí de la cúpula nazi va tornar a sorgir el plantejament d'apartar als més radicals de la organització per intentar guanyar nous adeptes. Encara que per molts 1933 significava la victòria final, per altres, entre els que hi havia Hitler i Streicher, encara restava molt de camí. D'aquesta manera, Hitler no podia menysprear l'ajuda que un camarada tan fidel li podia oferir (Varga, 1981: 180-181).

Un dels aliats en l'ascens al poder de Hitler va ser l'enemic declarat de Streicher Alfred Hugenberg. Aquest era el líder del *Deutschnationale Volkspartei* (Partit Nacional del Poble Alemany, DNVP) i de la *Steel Helmet*, la seva branca paramilitar, ambdós àmpliament criticades per aquest. Tanmateix, un cop va retornar a Nuremberg va haver d'empassar-se l'orgull i desfilar al costat d'aquests i les SA pels carrers de la ciutat (Varga, 1981: 182-183).

En les setmanes següents va dedicar-se a purgar a tots aquells que amb anterioritat se li havien oposat. En aquesta línia, es van atacar i destrossar una desena d'establiments i una dotzena de persones van ser arrestades. Evidentment, tots els ulls van centrar-se en la figura de l'octogenari Luppe; al 18 de març de 1933 un grup de les SA va arrestar-lo sota el càrrec d'haver traït a Streicher i, després de passar uns dies a la presó, on va ser amenaçat, va renunciar a la seva pensió i prometre que abandonaria Francònia a canvi del seu alliberament (Varga, 1981: 197-198).

Davant d'aquests esdeveniments, molts subordinats de Hitler van tornar a comunicar-li la perillositat i mala imatge que un personatge així donava al partit. En un moment en que es recompensaven tots els favors que s'havien impartit amb anterioritat, el ministre de l'Interior, Wilhelm Frick, i el militar Ritter von Epp, van bloquejar qualsevol tipus d'ascens a Streicher. Tot i això, la insistència d'aquest sembla que va entristir a Hitler qui, per sorpresa de tots, va nomenar-lo president general del *Judenboykott* de l'1 d'abril de 1933. L'objectiu de la empresa era deslocalitzar el "capitalisme jueu" d'Alemanya a partir de tot una sèrie d'accions sobre el negocis jueus. La seva elecció era una recompensa per tots els esforços que havia realitzat i va acabar resultant una consolidació en un moment en que la seva posició es començava a debilitar (Varga, 1981: 198-199).

Tal com apunta Varga (1981: 200), encara que Streicher tingués una trajectòria dilatada, la immensa majoria de la població d'Alemanya no el va conèixer fins al moment en que es va enunciar en la premsa que seria l'encarregat de liderar el boicot als jueus. Amb això per fi podia materialitzar tot el que portava expressant des de l'acabament de la Primera Guerra Mundial. Al 31 de març, la vigília del boicot, va emetre el següent missatge per la ràdio:

I do not ask you whether you are Catholic or Protestant, but if you are Christian, then I say to you -Golgotha is still not avenged... those who are responsible for Golgotha are already on their way there... The Jew is our eternal enemy... I stand at the head of this battle which will be carried on in such a thoroughly honest way that the eternal Jew will derive no satisfaction for it (Varga, 1981: 201).

Els documents conservats sobre la gestió dels primers dies del boicot apunten que, en primera instància, les mesures de Streicher no van ser extremadament radicals. D'altra banda, un cop va passar el temps, el descontrol imperant va resultar en una sèrie d'atacs contra la població jueva (Varga, 1981: 200).

En aquest context Streicher va esdevenir el líder regional més poderós d'Alemanya, subjugant als jueus i acabant amb la carrera política de tots aquells que li plantaven cara. Amb l'emissió de la *Gesetz zur Wiederherstellung des Berufsbeamtentums* (Llei per a la Restauració del Servei Civil Professional) va poder netejar de jueus i enemics polítics el funcionariat públic de Francònia. Seguidament, per tal de no trobar oposició en el seu lideratge, es va rodejar d'un grup de fidels liderat per Karl Holz, Hans Koenig i Max Fink (Varga, 1981: 202-203).

Tot i l'aparent poder absolut que disposava, Hitler va establir un seguit de contrapesos per intentar controlar, si calia, el seu govern. Primerament, va col·locar a Liebel, personalitat que ja havia tingut problemes amb Streicher, a l'alcaldia de Nuremberg. Aquest va intentar-se guanyar al Gauleiter a través de regals però mai el va deixar entrar en l'espai de govern municipal, motiu pel qual es van generar algunes controvèrsies (Varga, 1981: 203-204).

La llosa més important per Streicher, però, va ser l'aristòcrata Erasmus von Malsen-Ponickau. Un cop els nazis van arribar a la Cancelleria, Streicher va demanar l'autoria de la policia de Nuremberg. Tanmateix, Himmler, considerant-lo un personatge perillós, va preferir col·locar a Ponickau en el càrrec. Aquest va demostrar aviat tenir un caràcter complicat, ja que era molt arrogant i superb. La confrontació no només arribarà amb l'esfera de Streicher, sinó que també amb membres del seu cos policial. Tot i això, el nou cap no estava interessat en la seva dedicació i va delegar les obligacions al seu assistent Benno Martin, antic conegut de Streicher del seu primer pas per la presó. Martin, en última instància, no suportava al seu nou cap, fet que el va portar a una relació cordial amb el Gauleiter (Varga, 1981: 204-205).

La confrontació oberta entre Ponickau i Streicher va arribar quan el primer li va comunicar a Martin que havien de dinamitar el poder del Gauleiter. Quan durant dels Mítings de Nuremberg

de 1933 Ponickau va veure a Martin conversant secretament amb Streicher, va intuir que els seus secrets estaven sent revelats. Aquest, molt empipat, va escridassar a Martin i li va ordenar que marxés immediatament d'allà on estava. Streicher, confirmant els seus pressentiments, va respondre al seu comportament i li va manifestar que el seu subordinat a la policia era Martin, i no ell. Finalment, sota el motiu de conspiració, Ponickau va ser expulsat del cos. Després del breu pas de Hans Gunther von Obernitz a la direcció de la policia de Nuremberg, Benno Martin va obtenir-ne el càrrec. Aquest sabia que per tal de mantenir la posició, de moment, havia de ser fidel a Streicher (Varga, 1981: 206-208).

Al juliol de 1934 va succeir una de les polèmiques més rellevants de la carrera de Streicher. Feia pocs dies que Hitler havia purgat a les SA i eliminat a opositors polítics com Rohm, Strasser o l'últim canceller de la República de Weimar, von Schleicher, en la coneguda Nit dels ganivets llargs. Streicher, preocupat per si podia estar en la llista de perseguits, li van arribar notícies que un ciutadà de Nuremberg anomenat Steinrueck havia comentat en públic que hauria estat millor matar-lo a ell enlloc de les SA. Aquest va ser empresonat i, ràpidament, Streicher va acudir a la seva cel·la. Els testimonis del que va passar a l'interior són contradictoris, tanmateix, el més fiable de tots apunta que va colpejar-lo sense compassió amb la seva fusta fins que va deixar-lo inconscient. Per tal de protegir al Gauleiter, Martin va dir que només li havia propinat uns pocs cops. Aquests fets van esdevenir nacionalment coneguts i la reputació de Streicher va començar a baixar considerablement. Amb aquests esdeveniments, a Himmler li va quedar clar que era incapaç d'involucrar-se en qüestions policials i, d'ara en endavant, va separar el seu poder de les forces públiques per sempre més (Varga, 1981: 208-210).

Al llarg del III Reich, molts dels que ocupaven el càrrec de Gauleiter també se'ls atorgava la presidència del seu Gau; Streicher, però, mai va acceptar les ofertes que li arribaven des de la cúpula nazi ja que considerava que ell no realitzava funcions merament burocràtiques. Així, un cop va quedar clar que no seria President de Francònia, van nomenar al Col. Hofmann al seu lloc. En un inici, Hofmann va intentar posar fre a les mesures radicals que s'emprenien a Francònia. D'altra banda, la jerarquia que Streicher posseïa a la regió era incomparable i va anul·lar ràpidament la seva labor. Davant la pressió exercida, Hofmann va veure's forçat a abandonar el càrrec. La relació amb Hofmann va ser molt complicada i, una altra vegada, Streicher va poder fer ostentació del seu caràcter. En una ocasió va insultar-lo en públic i, quan pel seu aniversari li va regalar un fusta nova, el va amenaçar d'estrenar-la amb ell. La figura de Hofmann, doncs, va ser un nou element, com tants d'altres havien estat anteriorment, per a reafirmar la seva autoritat. El seu substitut va ser Hans Dippold, que va estar al càrrec sense pena ni glòria fins 1944 (Varga, 1981: 212-213).

Des del boicot iniciat als comerços jueus a l'abril de 1933 i els conseqüents atacs esdevinguts, la població jueva de la ciutat de Nuremberg va disminuir uns set-cents habitants. Realment, la

xifra no era alta, ja que la població total superava als vuit mil. Tanmateix, de ben segur que s'hauria aproximat al valor total si els impostos que els impedièren marxar haguessin estat més baixos, ja que la tensió que Streicher havia aconseguit instaurar feia que aquests visquessin totalment apartats. Podem afirmar que en el període del seu govern a Francònia van desaparèixer tots els negocis jueus. Tot i que la seva situació fos ja molt degradant amb anterioritat, la emissió de la *Gesetz zur Ordnung der nationalen Arbeit* (Llei per a l'Organització Nacional del Treball) al 20 de gener de 1934, va poder iniciar el que es va conèixer com a "programa d'arianització" de l'economia alemanya a la regió. L'objectiu d'aquesta llei era desvincular els sindicats i concedir més drets als caps que als treballadors. Streicher va fer una lectura molt personal del decret i va considerar que la seva finalitat era apartar d'una vegada per totes als jueus que ocupaven càrrecs importants en empreses. Així, va ordenar que tots els jueus que fossin posseïdors d'algun negoci o empresa nomenessin immediatament un nazi com a director. El ministre d'Economia Hjalmar Schacht, veient l'absurditat de les mesures i el perill econòmic que aquestes podien suposar, va posar-li fre (Varga, 1981: 214-216).

Encara que l'atac i persecució generalitzada als jueus de Francònia no es donés fins al 1938, ja des de l'arribada de Hitler al poder Streicher va ordenar veritables injúries i ofenses. Sovint grups de les SA bloquejaven els accessos i sortides dels negocis jueus durant hores, entraven en aquests i llençaven les mercaderies o, fins i tot, agredien als seus propietaris. Tot i això, les accions preferides dels homes de Streicher era vigilar a tots aquells que entraven als negocis jueus i demanar-ls-hi la documentació i amenaçar a tots els funcionaris alemanys de ser apartats de les seves feines si compraven en les botigues jueves (Varga, 1981: 216-219).

Entre 1933 i 1935, Hitler va dedicar-se a recompensar les labors que Streicher li havia dedicat en el passat; una de les primeres compensacions va ser col·locar-lo al capdavant de la marxa en commemoració del desè aniversari del Putsch de Munich; unes setmanes després el va obsequiar amb un lloc al Reichstag i, al febrer de 1934, li va concedir el títol de SA Gruppenführer, per posteriorment se ascendir-lo a Oberlehrer, el ministeri educatiu més elevat d'Alemanya. En la celebració del seu cinquantè aniversari, Hitler va convidar-lo a un gran banquet, on els elogis que li va proferir sembla que van fer-lo gairebé plorar (Varga, 1981: 223-224). Les paraules de Hitler van ser les següents:

... On this day of honor for Julius Streicher, I remember who stood faithfully by my side. It was trust like this that moved mountains... Streicher is a companion... and I know that there is a man here in Nuremberg who does not waver for one second and stands firmly behind me in any situation... (Varga, 1981: 223-224).

A partir de 1933, amb Streicher cada vegada estava més consolidat en el nazisme, se li va concedir la organització de la celebració més important del partit, els Mítings de Nuremberg (Varga, 1981: 225). El més recordat de tots va ser el de 1935, en que es va poder organitzar la primera marxa armada per la ciutat. Tanmateix, aquest no és el fet pel qual és recorda aquest

dia. En aquesta data, Hitler va enunciar l'entrada en vigor de les *Nürnberger Gesetze* (Lleis de Nuremberg), que feien dels jueus ciutadans de segona categoria. Streicher va pressionar molt a Hitler per l'elaboració d'una legislació d'aquesta naturalesa i perquè aquestes s'enunciessin a la seva ciutat. Fins i tot, es considera que va redactar algun dels decrets. Tanmateix, tot i la seva insistència, no va tenir participació en la redacció del primer esborrany, com tampoc en la decisió final de que es declaressin a la seva ciutat, que va restar a disposició de Hitler (Varga, 1981: 227).

Al darrere d'aquestes hi havia el jurista i ministre de l'Interior Wilhelm Frick. Hitler va demanar-li amb poca antelació que redactés una llei que, d'una vegada per totes, relegués a segon terme als jueus d'Alemanya. Tal com va apuntar Frick, un any abans que això succeís Streicher li havia comentat que s'havia de formular un corpus legislatiu que definís que les persones amb un vuitena part de sang jueva fossin declarat jueus, que condemnés a mort a tots aquells no "aris" que haguessin mantingut relacions sexuals amb dones de sang alemanya i que obligués als jueus a ser esterilitzats. Així, no ens hem de sorprendre si diem que la primera reacció de Streicher en conèixer el caràcter de les Lleis de Nuremberg fos ser frustració, ja que va considerar que aquestes eren massa toves. Tot i això, no va queixar-se públicament en cap moment (Varga, 1981: 228).

Amb la promulgació de les lleis els jueus havien perdut el dret a vot, se'ls prohibia treballar a l'administració pública i, fins i tot, no se'ls permetia que s'autoanomenessin alemanys entre ells. Un dels aspectes més restrictius eren les relacions matrimonials i extramatrimonials amb alemanys i la dedicació en l'àmbit cultural, que restaven absolutament il·legals (Varga, 1981: 229).

Les lleis, encara que insuficients per Streicher, van afavorir la persecució dels jueus de Francònia. Amb el suport legal, va dedicar els mesos següents a intentar obtenir un acord internacional de legislació contra els jueus. Així, a mitjans de maig de 1935 va organitzar a Nuremberg el primer congrés a gran escala de Lliga Mundial Antisemita, on hi van acudir antisemites influents d'arreu del món, d'entre els quals Joen Boissel o, encara que no pogué acabar assistint, el famós feixista britànic Oswald Mosley (Varga, 1981: 230-231).

A mitjans de la dècada de 1930, el govern nazi va començar una campanya de difamació contra les esglésies establertes al país. A partir de 1934, Streicher, mantenint l'odi als religiosos de quan era professor, va iniciar un seguit d'atacs contra alguns sectors eclesiàstics i les seves pràctiques. En aquesta línia, va començar a blasfemar contra aquests en els seus mítings i articles del *Der Stürmer*. Davant l'actitud de Streicher, l'arquebisbe de Bamberg Jakobus va enviar una queixa al governador de Baviera von Epp. En aquesta recordava que el Gauleiter havia acusat de comportament indecent a alguns rectors locals, com per exemple d'haver tingut

relacions sexuals amb les esposes dels seus feligresos. En la mateixa queixa, s'apunten qüestions que el deixaven en una posició de ridiquesa, com que en una ocasió havia publicat al *Der Stürmer* que un mossèn havia utilitzat la paraula Jerusalem, un fet, per ell, totalment insòlit. També es referia als intents de canviar les escoles religioses per centres laics o, simplement, d'haver violat la llei de Hitler de que els nazis no sabien de involucrar en qüestions de l'església. Von Epp no va actuar i la persecució dels eclesiàstics a Francònia es va poder donar sense cap impediment. Sorprenentment, els protestants no reberen cap tipus de difamació per part del Gauleiter (Varga, 1981: 237-239).

Al llarg de la seva carrera política Streicher va demostrar que si considerava que havia d'arremetre contra algú la seva posició social no era un impediment. Ja en el passat, quan encara era un desconegut, havia demostrat que si calia atacar als més poderosos d'Alemanya, com Ludendorff, el kàiser Guillem II o la família Krupp, ho feia sense contemplacions. La disputa més rellevant amb un alta personalitat del país un cop tingué el càrrec de Gauleiter va ser a mitjans de 1935 amb el noble de Prússia, comte Henckel Donnersmark. Aquesta es va iniciar quan Streicher va publicar un article on s'inventava que l'àvia del noble era jueva. Donnersmark, molt molest per la situació que s'havia generat al seu voltant, va iniciar un procediment legal contra Streicher que va acabar amb l'obligació a haver de retreure's de tot el que havia publicat (Varga, 1981: 240-241).

A la segona meitat dels anys 30, quan l'assetjament als jueus de Francònia era encara més contundent, Streicher va començar a rebre cartes dels seus opositors on se l'amenaçava d'assassinar-lo. Tal com podem imaginar-nos, la resposta d'aquest va ser l'enfortiment del seu missatge antisemita, fins al punt que a finals de gener de 1938 va publicar un article en el que demanava que els jueus que tinguessin relacions sexuals amb alemanyes "pures" fossin exterminats. En una altra ocasió, va acusar a alguns líders nazis d'estar enganyats pels jueus, fet que li va comportar un cessament del diari fins que Hitler el va tornar a autoritzar (Varga, 1981: 248-250).

Els anys de Gauleiter de Francònia van ser els de més prosperitat econòmica de Streicher. En aquest període es va fer construir el palau Cramer-Klettstrasse, una granja a Pleikershof i es va comprar una casa de vacances al llac Constància. Al llarg de la seva carrera, l'actitud envers als seus subordinats havia estat sempre dominant, tanmateix, en aquests anys encara es va accentuar més. Exemple d'això va ser quan en una reunió convocada al seu palau va fer deixar els anells de tots els convidats en una safata i els hi va robar per fer-ne una clau d'or per la seva amant. En aquesta mateixa línia, en una altra ocasió va convocar als seus ajudants més directes durant tres mesos a primera hora del matí al seu pati perquè li fessin un forat que havia d'acabar convertint-se en la seva piscina (Varga, 1981: 250-251).

Al 26 d'abril de 1938 el govern nazi va proclamar, per ordre del mariscal Goering, la primera llei de declaració dels bens de propietats jueves. Aquest era el primer pas cap a l'estrangulació total de l'economia jueva, ja que acabaria derivant a la confiscació de tots els seus bens. El primer cas de venda forçada, com no podia ser de cap altra manera, es va donar a Nuremberg per ordre de Streicher. Amb el pas del temps, la flexibilitat de la llei va fer que ja no solament s'acabés expropiant els bens de molts jueus, sinó el seu robatori indiscriminat. A l'estiu de 1938 hi va haver una onada de persecució molt potent contra els jueus que a Nuremberg es va reflectir amb la destrucció, per disposició de Streicher, de la sinagoga de la Hans-Sachs Platz. Aquests van al·legar que s'havia de destruir la sinagoga ja que era una ofensa per l'estil arquitectònic de la ciutat. Pel dia de la destrucció es van convocar mítings al davant d'aquesta i, tal com expliquen els testimonis, Streicher va donar el cop inicial des de la grua (Varga, 1981: 253-256).

Al 9 de novembre de 1938 va morir l'ambaixador alemany a París, Erns von Rath, després que un jove jueu alemany de disset anys l'hagués intentat assassinar dos dies abans. Com a resposta a aquest assassinat, Joseph Goebbels va iniciar una campanya contra els jueus d'Alemanya que es va reflectir en atacs per tot el país. El ministre de Propaganda va ordenar a les SA que sortissin a fer disturbis contra als jueus de tal manera que semblés que aquests fossin perpetrats per la població civil. La nit en que es van donar aquests esdeveniments va passar a la història com la Kristallnacht (Nit dels vidres trencats). En una sola nit van morir prop de 100 jueus, 4.000 van ser ferits i 7.000 negocis van ser rebantats. Quan el cap de les SA de Francònia Obernitz va rebre la notícia, va comunicar-li la situació ràpidament a Streicher (Varga, 1981: 259). Aquest estava a punt d'anar-se'n a dormir i la seva resposta va ser la següent: "Si Goebbels ho vol, a mi em sembla bé" i, acte seguit, se'n va anar al llit (Bytwerk, 1988: 38). A primera hora va manifestar que els culpables del que havia passat eren els jueus. En un estudi del cap de policia de Nuremberg, informava que setanta botigues i dos-cents cinquanta-sis habitatges van ser danyats i nou jueus assassinats (Varga, 1981: 260-261).

Aquest, que per una banda havia de ser un moment de glòria pel nazisme i un pas cap a l'estrangulament dels jueus d'Alemanya, va acabar culminant amb la caiguda en desgràcia de Streicher. Així, després de crear una trama de corrupció en la confiscació dels bens d'aquests, finalment serà despatxat de tots els seus càrrecs. D'altra banda, aquest tema s'explicarà en el següent capítol.

4. PLEIKERSHOF: UNA RETIRADA FORÇADA

La caiguda en desgràcia de Streicher, que s'examinarà en les següents línies, es donarà a partir d'una trama de corrupció establerta a Nuremberg i tot un seguit d'errors personals, molt típics del seu caràcter, que acabaran dinamitant la confiança que Hitler li havia dipositat. Tot començarà a partir de la Kristallnacht, quan les polítiques nazis de persecució als jueus van esdevenir encara més contundents. En aquest context, l'ajudant de Streicher Holz, va proposar-li que seria convenient desposseir a tots els jueus de Francònia dels seus habitatges, terres i negocis i enviar-los a camps de concentració. A Streicher va semblar-li una proposta interessant i va donar el vistiplau perquè s'efectués. Immediatament, Holz va proclamar en nom de Streicher que tots els jueus amb propietats de Francònia havien d'anar a les seues locals del partit on se'ls hi compraria els seus bens per una desena part del seu valor. Encara que ho venguessin com a forma voluntària, els testimonis dels esdeveniments ens expliquen les tortures i vexacions

a tots aquells que es van negar a malvendre les seves propietats. Aquí, Streicher i els seus subordinats van treure'n un rendiment il·lícit i, fins i tot, les comissions que es pagaven per la venda de mobiliari i automòbils anaven directament a una compta bancària de Streicher amb el nom de Aryanization-14770. De tots aquests casos de corrupció, el que més va destacar va ser el de Anton Kohn, un empresari jueu de Francònia que havia estat recentment empresonat al camp de Dachau. A finals del mateix mes de novembre de 1938, Streicher es va interessar en la compra de les accions de la seva empresa Mars-Werke A. G. Evidentment, tal com havia fet amb la resta de propietats jueves, va pagar-ne una preu molt inferior al seu valor real. Amb aquest moviment, el patrimoni i riquesa de Streicher van créixer tant fins al punt que, a ulls del cap de policia Martin, no hi havia altra opció que denunciar els fets (Varga, 1981: 263-266)

En els mesos següents, Martin va acumular documentació i material incriminatori contra Streicher. Tot i que no tenia les eines suficients per frenar els excessos del Gauleiter, va informar a Himmler i al tesorero del Reich, Franz Xaver Schwarz, de tot el que estava succeint a Nuremberg. Aquests van decidir no emprendre cap mesura contra Streicher, tanmateix, aquesta decisió no va frenar els objectius de Martin, que va seguir treballant per acabar amb el seu poder, unint a la seva causa a l'alcalde de la ciutat Liebel i fidels d'aquest. Conseqüentment, en els darrers anys de la dècada dels trenta, Streicher va començar a estar molt mal vist per la majoria dels habitants de Francònia. Tot i això, en aquests moments Hitler el encara tenia en molt bona consideració i va decidir continuar-lo protegint (Varga, 1981: 266-267).

Per tal d'obrir una guerra oberta contra Streicher, Martin va idear un pla per limitar les seves activitats. Aquest consistia en repartir pamflets a les botigues de Nuremberg on s'explicava les activitats del Gauleiter per tal que aquestes deixessin de fer donacions al Partit Nazi de Francònia. Els esdeveniments van enfurismar a Streicher que va culpar, encertadament, a Martin i Liebel, però sense proves. Finalment, a través d'un memoràndum de Himmler, va conèixer que Martin estava recollint material que el podia col·locar en una posició delicada. Els moments de tensió que va viure Streicher es van reflectir en una onada de persecució als jueus de la regió molt agressiva (Varga, 1981: 267-269).

Al llarg de la seva vida havia demostrat ser un veritable faldiller i se l'havia acusat en varis judicis de mantenir relacions il·lícites en diverses ocasions. Tanmateix, la posició que gaudia en la cúpula nazi el protegia. En els mesos en que es conspirava per enderrocar-lo, la seva actitud sexual es va accentuar considerablement i, tal com apunten els testimonis, només estava pendent de qüestions relacionades amb el sexe, esdevenint-se situacions totalment inversemblants. La més rellevants de totes va ser quan va comentar en públic que havia sentit el rumor que Goering era impotent i que el seu últim fill no era de la seva sang, considerant que aquest era cert ja que les condicions del mariscal no eren les adequades. Dit amb altres paraules,

estava massa gras. Poc temps després de difondre la veu, va cometre l'error de parlar-ne per telèfon, sent el missatge interceptat pels policies de Martin (Varga, 1981: 270-71).

Amb això, i coneixent el temperament de Goering, Martin va intentar desempallegar-se de Streicher informant-li de les seves activitats. Inicialment, però, va decidir guardar-se el recurs de la impotència. Goering, per intentar posar calma a la situació, va convocar al Gauleiter a una reunió a Berlín. Streicher, un cop va retornar a Nuremberg, es trobava molt agitat i, juntament amb els seus seguidors més fidels, va qualificar a Martin de traïdor i va encetar una campanya d'oposició extremadament violenta. El cap de la policia, veient que Streicher no afluixava, va tornar acudir a Goering amb la documentació més sensible possible. El mariscal, després de vacil·lar en llegir el material que l'implicava en casos de corrupció, quan Martin li va ensenyar un document que demostrava que havia comentat en públic que era impotent es va alterar molt, i li va assegurar que se li obriria una investigació. Al cap de dues setmana es va formar una comissió especial per ordre de Goering, i amb el permís de Hitler, per investigar les activitats fraudulents a Francònia (Varga, 1981: 271-272).

Ara, doncs, en el context de represàlia de Goering, es van estendre per tot Alemanya un seguit de rumors que indicaven que el més fidel aliat de Hitler, Streicher, intentava fugir del país. Un d'aquests va ser que se l'havia descobert a la frontera amb 30 milions de marks del Reich. Tanmateix, amb el viatge de Hess a Escòcia, es va dir que Streicher, Rosenberg, Wagner i Darré havien col·laborat en la traïció i que els havien afusellat (Kershaw, 2003: 217). Evidentment, tot això era fals i, Streicher va haver de plantar cara a tots els problemes que li venien al damunt.

La situació de Streicher era cada vegada més complicada. Enmig de tota la inestabilitat va sorgir una nova complicació. A principis de febrer de 1939 va sortir a la llum que una jove actriu de Nuremberg coneguda com Else Blaster havia mantingut relacions sexuals amb un dels seus més fidels subordinats, Koenig, i l'havia obligat a abortar. Aquesta situació, sumant el procés d'investigació que s'havia d'iniciar en breu, va perjudicar molt la imatge de Streicher. Per a resoldre la situació, va enviar una carta al a Koenig informant-li que l'única via possible per a resoldre el problema era que es suïcides. Aquest, sense emetre cap tipus de resposta, va ser trobat suïcidat al davant del mirall de la seva habitació amb un tret al cap. Streicher va organitzar un gran funeral en honor al seu camarada on se'l va presentar com un heroi nacional (Varga, 1981: 273-274).

Pocs dies després del suïcidi, la comissió d'investigació liderada per l'oficial de policia Meisinger va començar a treballar. El primer que van fer va ser recopilar material inculpatori amb l'ajuda de Martin. Per tenir més informació sobre les activitats de Streicher, van començar a realitzar entrevistes a tots aquells que havien entrat en contacte amb el Gauleiter. Una d'aquestes va ser amb la seva amant Anni Seitz, la qual havia estat empresonada temps abans

sota el motiu de deserció. Aquesta va explicar que Streicher havia utilitzat fons del diari *Fraenkische Tageszeitung* per proporcionar-li un sou a ella i al seu pare. Un dels seus antics subordinats, Strobl, va explicar tot el procés de malversació de fons que es va donar després de la Kristallnacht, presentant proves sobre presumptes estafes en la construcció del seu palau i granja i sobre regals a les seves amants (Varga, 1981: 274).

Durant tota la primavera i estiu de 1939 la comissió va seguir reunint la documentació necessària d'inculpació a Streicher. Aquest, intuïnt que estava arribant la seva fi, va intentar acostar-se a Hitler per queixar-se del comportament de Martin i Liebel. El Führer no volia tenir res a veure amb Streicher i, quan finalment s'hagué d'acostar-s'hi, ho feu amb desgana. Tots els testimonis apunten que Streicher va estar molt nerviós durant aquests dies i, fins i tot, hagué d'ingressar al centre de convalescència de Hohenlychen. La polèmica es trobava en un context de màxima importància nacional: Hitler portava temps planificant la invasió de Polònia, que s'acabaria donant al primer dia de setembre. A finals d'agost, les labors de la comissió van acabar i, Hitler, potser per centrar-se en la invasió de Polònia o per donar una segona oportunitat a Streicher, va decidir no prendre cap mesura en contra seva (Varga, 1981: 276-278).

Un mes després de celebrar els últims Mítings de Nuremberg, al 8 d'octubre de 1939, Hitler va convocar a tots els Gauleiters d'Alemanya a una reunió on es discutiria la planificació econòmica i la situació de la guerra. Després d'això, Streicher va cometre dos errors imperdonables que acabaran amb els ànims de Hitler. El primer d'aquests va ser quan, just en el seu retorn, va revelar a un grup de camarades tota la informació confidencial que s'havia debatut en la reunió. Pocs dies després, en una conferència pública, va culpar a l'estat major alemany d'haver perdut la guerra de 1914 i va atorgar tots els mèrits de la Blitzkrieg a Polònia a Hitler. Això va fer que molts sectors de l'exèrcit entressin en descontent amb Streicher, obligant que Hitler forcéss a que aquest es retragués (Varga, 1981: 279-281).

Hitler havia perdut definitivament la paciència i tot va culminar amb la commemoració del Putsch del 1939. Aquí Streicher no va ser convidat a participar en les conferències i celebracions programades i en les fotografies es pot veure com s'asseia al costat dels membres qualsevols del partit. A Hitler li havia arribat informació que aquella nit es podia haver organitzat un atemptat contra seu i per tal de preveure'l va acurtar el seu discurs. Encara que estigués previst finalitzar el discurs a les deu, aquest va acabar a les nou i set. Tretze minuts després, quan ja havia abandonat el recinte, va esclatar una bomba que va matar a set persones i va deixar el local en ruïnes. Hitler va considerar que bona part de l'origen de l'intent d'assassinat es trobava en la difusió de la situació de la guerra que havia fet Streicher. Després d'això a Hitler no li va quedar cap més opció que portar-lo a un judici i va avisar ràpidament a Goering perquè se'n fes càrrec (Varga, 1981: 282).

El procés va començar al 13 de febrer de 1940 a l'Hotel Regina de Munich. Davant els testimonis comprometedors de Liebel, Martin i Meisinger, Streicher no va tenir res a dir i, únicament, va dedicar-se a culpar als seus subordinats de tot el que se l'acusava i a recalcar que sempre havia desitjat un tracte just pels jueus del seu Gau. Tres dies després es va llegir el veredict: Streicher va ser trobat culpable d'haver malversat fons en el procés de confiscació dels jueus, de traïció, d'extrema brutalitat i d'haver impartit un tracte injust a l'Estat Major Alemany i, en especial, a Goering (Varga, 1981: 283).

La resolució de Hitler va ser retirar tots els càrrecs i funcions de Streicher i la prohibició de protagonitzar cap conferència. Tanmateix, va considerar que el *Der Stürmer*, en un moment de guerra, era una bona eina pel nazisme i va deixar que seguís sent-ne el director. A la mateixa setmana d'haver-se llegit el veredict, Hans Zimmerman va ser escollit Gauleiter de Francònia i Streicher, per tal de fer més lleuger el seu càstig, es va traslladar a la seva granja de Pleikershof. Martin va explicar que quan en les setmanes següents es va deixar veure per Nuremberg per arreglar paperassa, els habitants de la ciutat l'escribaven. Tot i el seu temperament complicat, va acceptar la pena amb dignitat i silenci ja que, tal com apuntes alguns historiadors, Hitler va amenaçar-lo en retirar-li també el *Der Stürmer* (Varga, 1981: 283-284).

Tot i que la problemàtica arribés a nivells nacionals, es va portar molt secretament. Un exemple molt clar en l'ofereix el corresponsal nord-americà William Shirer (2008: 479), que no en va tenir constància aproximadament al mes de novembre. L'entrada al seu diari va ser la següent: "Oigo en los círculos del partido que Julius Streicher [...] ha sido arrestado por orden de Hitler. No se derramarán lagrimas por él ni dentro ni fuera del partido, porque lo aborrecía casi todo el mundo. Lo recordaré siempre pavoneándose por las calles de Nuremberg, donde actuaba como dueño absoluto, blandiendo la fusta de montar que siempre llevaba consigo. Dice la gente del partido que lo han arrestado a raíz de una investigación todavía pendiente, por determinados asuntos financieros [...]".

Kunigunde Roth, l'esposa de Streicher, després d'anys d'aguantar les brutalitats del seu marit, va entrar en una crisi mental que la va fer ingressar al sanatori de Rottermuenster, on va morir al cap de poc més de dos anys. Amb aquesta nova situació familiar, Streicher restava sol a la granja de Pleikershof. Ben aviat va trobar en la secretària que l'ajudava a administrar el material del *Der Stürmer*, Adele Tappe, un recanvi a la seva esposa (Varga, 1981: 285).

La vida de Streicher a Pleikershof la va resumir la pròpia Adele durant els Judicis de Nuremberg: "Julius Streicher mainly did physical work; that is, agriculture and gardening, and from time to time wrote articles for "*Der Stürmer*."³ Als primers dies dedicava als matins a fer

3 The Nizkor Project. [1991-2012]. *The Trial of German Major War Criminals. Sitting at Nuremberg, Germany. 16th April to 1st May 1945*. Recuperat de <http://www.nizkor.org/hweb/imt/tgmwc/tgmwc-12/tgmwc-12-116-12.shtml>

feina al despatx i a les tardes ajudava a construir uns edificis annexos que servirien, entre d'altres funcions, per guardar els porcs. Un cop aquests s'hagueren construït, va invertir les hores a fer llenya i treballar la terra. Fins i tot va tenir temps a consagrar dues noves aficions: la pintura i acostumar-se a anar a una taverna de la localitat a prendre cerveses i conversar amb els pagesos. Varga (1981: 286) va realitzar un seguit d'entrevistes amb als habitants de la regió, les quals van concloure en que Streicher no va causar mai cap incident i que tothom el tenia en molt bona consideració.

En la temporada a Pleikershof, és a dir, durant la Segona Guerra Mundial, l'única labor important de Streicher va ser la direcció del Der Stürmer. De les 600.000 còpies que havia aconseguit fer circular al 1938, es van rebaixar a 425.000 durant aquest període. Ara, doncs, sense poder realitzar cap tipus d'intervenció pública, va dedicar-se a expandir el seu antisemitisme en cos i ànima pel Der Stürmer. En aquesta línia, en almenys 25 articles es va reclamar l'extermini de la "raça" jueva (Varga, 1981: 290).

Tot i la victòria inicial de la Blitzkrieg, a partir de les darreries de 1943 va quedar clar que la derrota era inevitable. La intenció de Streicher va ser clara des del principi: lluitar al costat dels nazis fins a l'últim moment. En una visita sorpresa de Goebbels a Pleikershof, en acomiadar-se, Streicher li va demanar que li manifestes al Führer que si Alemanya queia, el seu últim desig era enfonsar-se al seu costat. Quan al març de 1945 la derrota era palpable, Streicher, amb l'ajuda d'Adele, va dedicar catorze dies seguits a eliminar documents que el podien incriminar (Varga, 1981: 293)

Quan el front va arribar a Francònia, estava decidit a deixar la vida al costat dels camarades nazis que lluitarien a Nuremberg. Quan li va comentar a Adele, aquesta va expressar-li que si aquest era el seu anhel, ella el seguiria. Streicher, emocionat per la fidelitat d'Adele, va demanar per casar-se. La cerimònia, molt modesta conseqüència de la situació, es va donar al 30 de març de 1945 i, poc després de l'acte, marit i muller es van dirigir cap al front. Quan estaven direcció de Nuremberg, un grup de soldats alemanys els va aturar i els va informar que els soldats americans ja havien trencat el cordó defensiu i que la ciutat cauria en breus. Encara que el seu següent destí fos Munich, van acabar anant als Alps tirolesos. Aquí van llogar una petita granja al municipi de Weidring, a uns quinze kilòmetres de Berchtesgaden, on residiren fins que un comandant jueu de l'exèrcit americà els va enxampar (Varga, 1981: 293). Pleikershof, el lloc que s'havia convertit en l'última gran residència de Streicher, un dels antisemites més furibunds de tota la història, amb la finalització de la guerra es va acabar convertint en un kibbutz on jueus de tot Alemanya hi van residir.

5. DER STÜRMER: “EL DIARI MÉS INFAME DE LA HISTÒRIA”

Durant vint i dos anys, el *Der Stürmer* va ser un dels suport més rellevants en la creació del clímax d'odi contra el jueus que havia de culminar amb l'Holocaust. Bytwerk (1988: 51), molt encertadament, considera que aquest va ser, sens lloc a dubtes, “el diari més infame de la història”. Una de les primeres premisses que hem d'afrontar si pretenem analitzar el setmanari de Streicher és que ambdós són inseparables. Tant és així, que el propi director li agradava recordar orgullosament que “Streicher and the *Stürmer*, they are one and the same” (Bytwerk, 1988: 51). Publicació rere publicació es va aconseguir forjar una imatge dels jueus idealitzada, gairebé pornogràfica, en que les restes humanes d'aquests desapareixien completament; dit amb altres paraules, es va aconseguir deshumanitzar un grup ètnic per, tal com apunta Johnson (2010: 698), acabar amb la protecció que instintivament apliquem als éssers humans. Evidentment, una de les finalitats del *Der Stürmer* era la difusió. En aquest sentit, no va tardar en guanyar-se una llarga llista d'opositors conseqüència de les paraules cada vegada més cruels

i repulsives que emetia. Evidentment, això no va passar per alt a Hitler, que va meditar sobre l'herència del *Der Stürmer* a la societat alemanya: “Se le reprocha a Streicher su *Stürmer*. Contrariamente a lo que se pretende, *ha idealizado*⁴ el judío. El judío es mucho más innoble, feroz y diabólico de como Streicher lo ha pintado” (Hitler, 2004: 124). Si intuïm que les paraules de Hitler són una crítica a la “suavitat” amb que Streicher ha considerat els jueus ens allunyem del veritable interès de les seves paraules. L'important d'aquestes és que el propi Hitler estava convençut que, després de tants anys d'antisemitisme, Streicher havia aconseguit idealitzar als jueus.

El *Der Stürmer* no era, ni molt menys, un diari qualsevol en l'esfera nazi. Al costat del *Volkischer Beobachter* era el diari més influent de tot Alemanya. Així, el testimoni del ministre de finances Graf Schwerin von Krosigk és molt revelador: “[Streicher tenia] an influence on Germany that can only be compared with that of Goebbel's propaganda” (Bytwerk, 1988: 172). El psiquiatra dels Judicis de Nuremberg, Leon Goldensohn, durant les entrevistes que va establir amb Alfred Rosenberg, director del *Volkischer Beobachter*, va diferenciar els objectius d'ambdós suports: “[El *Volkischer Beobachter*] No era un periódico como el de Streicher. Sí, ambos eran nacionalsocialistas, pero su periódico tenía un nivel más alto. Siempre existirá una masa de gente a la que le gusta la pornografía y los temas baratos como los que contenía *Der Stürmer*. Hay analogías en todos los partidos políticos; temas para las clases altas y temas para las clases más bajas. Los dos periódicos cumplían su objetivo” (Goldensohn, 2004: 258). En aquest sentit, el setmanari de Streicher tenia la finalitat d'arribar a les classes socials més baixes i, tal com es veurà posteriorment, haurà d'establir uns mètodes per aconseguir-ho.

En tots els seus escrits, Streicher pretenia obtenir un estereotip dels jueus; la creació d'un lloc comú desfavorable. Un cop s'havia convençut a tots els alemanys que aquests eren desagradables i que posaven en perill a la nació alemanya, s'havien posat les primeres pedres per arribar a Auschwitz (Bytwerk, 1998:116-117). En aquest sentit, el lema *Die Juden sin user Unglück*, “els jueus són la nostra desgràcia”, que apareixia en la part inferior de les portades del setmanari és el testimoni més revelador del seu caràcter (veure figures 6, 8, 9 i 10). Extret del historiador vuitcentista Henrich von Treitschke, els escriptors antisemites del s. XIX seran la base on Streicher trobarà el seu argumentari (Varga, 1981: 91-92). El que trobem darrera aquesta afirmació era que tots els problemes que estava sofrint Alemanya eren causats per aquests; no solament la situació econòmica i política del país, tal com podríem pensar, sinó que qualsevol cosa, ja sigui un assassinat o un robatori qualsevol (Bytwerk, 1988: 121). Seguidament, un altre dels eslògans més coneguts del setmanari era extret d'una novel·la del famós escriptor britànic d'origen jueu Benjamin Disraeli: “La qüestió racial és la clau de la

4 La cursiva es troba en el text original.

història” (Bytwerk, 1988: 133). En aquest sentit, el jueu i la “raça” tindran una connexió inseparable.

Tal com s’ha explicat en el segon capítol, l’origen del Der Stürmer es troba al 14 d’abril de 1923 quan, sis mesos després que Streicher accedís al Partit Nazi, en una “Nit de Revelacions”, un grup d’opositors l’acusa de ser un covard i mentider, de tenir amics desagradables, maltractar la seva dona i flirtejar amb desconegudes. Aquest, sorprenentment, per tal de respondre a cadascuna de les acusacions decideix organitzar un setmanari: el Der Stürmer. Encara que originalment aquest hagués de ser únicament un mitjà per a respondre les crítiques dels seus enemics, immediatament s’adonarà que és quelcom molt útil per blasfemar contra els jueus. Així, paral·lelament al seu origen, començarà a llençar indiscriminadament escames contra aquests (Bytwerk, 1988: 51-52).

Com hem dit, les preocupacions pel caràcter de la nova publicació no només arribaran a aquells a qui atacava, sinó que també a alguns sectors del nazisme preocupats per la mala imatge que aquesta oferia. Finalment, els esforços de tots aquells que van intentar des de bon començament acabar amb el Der Stürmer es veuran compensats, encara que no de la forma com haurien volgut, amb la suspensió del setmanari posterior al Putsch de 1923 (Bytwerk, 1988: 52). No només es guanyarà l’animadversió d’alguns nazis, l’absurditat dels articles va portar que gremis com el mèdic, poc sospitós d’haver estat l’eix dels atacs de Streicher, s’hi enfrontés, conseqüència d’afirmacions com que les vacunes eren part d’un complot jueu per acabar amb Alemanya (Bytwerk, 1988: 61-62).

La base del setmanari durant la República de Weimar serà gairebé exclusivament els escàndols. En aquest sentit, l’objectiu personal de Streicher serà, com hem vist, Hermann Luppe, atacant-lo de forma constant. La majoria d’aquests eren proveïts pels lectors del setmanari, esdevenint una plataforma on poder manifestar-se i presentar les seves crítiques. Tant és així que en una investigació policial realitzada al 1927 la policia va trobar que a la redacció del setmanari s’havia enviat més material del que aquest podia publicar (Bytwerk, 1988: 54).

Per entendre veritablement l’essència del Der Stürmer cal realitzar un exercici interpretatiu encara més acurat. Així, ja no solament ens interessa veure què es publicava, sinó que (i encara en major mesura) com. Tal com alguns van apuntar, l’objectiu del setmanari no era plantejar “tractats intel·lectuals”, sinó que “per capturar les masses” havia d’escriure “d’una manera que [ho] poguessin entendre”. En els diferents articles que s’anaven publicant s’explicaven els successos d’una forma molt senzilla i planera, intentant anar sempre a l’arrel del problema: els jueus. Ja que, tal com va afirmar un col·laborador de Streicher, “el treballador que arriba a la nit tard de la fàbrica no està disposat ni és capaç d’entendre els tractats intel·lectuals. [...] està disposat a llegir el que li interessa i pot entendre” (Bytwerk, 1988: 55).

Els mètodes utilitzats per Streicher per convèncer els seus lectors es podrien resumir, ràpidament, en dos: la repetició i el document visual. En cada exemplar del *Der Stürmer* es repetien els mateixos tòpics entorn als jueus. Així, els lectors del setmanari no havien de llegir tots els articles i, bàsicament, només havien de buscar entre línies; dit amb altres paraules, solament havien de cercar el que volien trobar. Encara que les primeres entregues no tinguessin fotos ni il·lustracions, aviat Streicher es va adonar de la importància propagandística d'aquests elements. Tal com diu la màxima, “una imatge val més que mil paraules”, la qual va assimilar amb promptitud. Així, aquests tenien l'avantatge que els lectors no havien de llegir els textos per saber què es publicava i, àdhuc, podien causar impressions que unes paraules mal escrites no podien transmetre. L'encarregat d'elaborar les il·lustracions que van aparèixer al *Der Stürmer* fins al seu darrer número al 1945 va ser Philippe Rupprecht, que signava amb el registre de FIPS. Rupprecht era un dibuixant alemany que va emigrar a Argentina després de la Primera Guerra Mundial i va retornar a Alemanya al 1924. El seu ingrés al *Der Stürmer* es va donar quan el *Fränkische Tagespost* li va encarregar fer una caricatura de Streicher durant un dels seus judicis amb Luppe. Rupprecht, impressionat per la oratòria de Streicher, va decidir que en lloc de fer un dibuix burlesc d'ell, el faria de Luppe. Tots els investigadors consideren que el llegat de FIPS al capdavant del *Der Stürmer* va ser tant famós (i alhora odiat) com Streicher, ja que va confeccionar la seva pròpia imatge del jueu; aquests eren representats lletjos, grassos, sense afaitar, bavirusos, pervertits, amb el nas corbat i amb els ulls de porc. Era, ni més ni menys, que una representació visual de les paraules de Streicher (Bytwerk, 1988: 56). En definitiva, Rupprecht i Streicher estaven fets l'un per l'altre.

Quan Hitler va arribar a la Cancelleria al 1933, el *Der Stürmer* era un dels diaris més populars d'Alemanya. Tot i ser-ne el director, Streicher no va ser el propietari del setmanari fins al 1934, any en que va morir l'impressor. La vídua d'aquest ràpidament va demanar-ne la propietat i, Streicher, per tal d'evitar nous procediments legals va comprar-li la propietat per 40.000 marks, una xifra lluny de ser menyspreable (Bytwerk, 1988: 57). El primer creixement del setmanari es va donar a partir de 1933, quan les còpies van passar de prop de 20.000 a 47.000 i 80.000 en pocs mesos. Tanmateix, el trencament definitiu es va donar amb l'emissió de les Lleis de Nuremberg al 1935, passant a 250.000 i 486.000. En aquest procés de creixement vertiginós, Streicher va comentar que el pic més elevat es va donar a als últims mesos de 1938, quan es va arribar a difondre 600.000 còpies (Varga, 1981: 232-233).

En el període que compren 1933 i 1939, el nazisme va centrar els seus objectius en l'adoctrinament dels que posteriorment haurien d'esdevenir els perseguïdors dels jueus. En aquest sentit, hi havia dues posicions plenament diferenciades, en les quals, Streicher desenvoluparà una implicació molt clara. Aquestes, tal com apunta Koonz (2005: 256-259) eren les que representaven les SA i les SS; mentre les SA pretenien assetjar als jueus de forma

visceral, sense un control rígid, a peu de carrer, les SS pretenien una solució més burocràtica. Coneixent els mètodes de Streicher no ens ha de costar imaginar quin model responia el Der Stürmer: el de les SA.

Per tal d'ampliar la difusió del seu missatge es van construir al llarg d'Alemanya aparadors on tothom podia llegir l'exemplar del moment del Der Stürmer (veure figura 12). Aquests, evidentment, es van construir a llocs de pas com parades de bus, places o jardins. La gestió d'aquests, tal com apuntava la llei, estava a càrrec de les dones, que havien de netejar els vidres i canviar setmanalment l'exemplar (Varga, 1981: 234).

Segurament, la iniciativa més important de Streicher al capdavant del setmanari va ser la creació del seu propi arxiu. Aquest estava destinat a conservar el fons de llibres, documents, il·lustracions, fotografies, etc. de l'antisemitisme més gran del món. Un cop va acabar la guerra, les tropes aliades hi van trobar una col·lecció pornogràfica immensa, la qual, Streicher defensava que era per realitzar un estudi antropològic del comportament dels jueus. Aquest va ser una de les principals fonts del setmanari, el qual es nodria de les donacions dels lectors i de les operacions que la Gestapo realitzava al llarg d'Alemanya (Bytwerk, 1988: 60).

A partir de 1940 les ventes del Der Stürmer van baixar dràsticament. El motiu més important era que els jueus havien desaparegut de l'esfera pública alemanya i els escàndols que emergien del setmanari o bé eren massa fantasiosos o, simplement, eren falsos. Així, amb l'enviament dels jueus d'Alemanya als camps de concentració i d'extermini de l'est d'Europa, la qüestió jueva havia perdut molt d'interès. De les sis pàgines que havia tingut el setmanari es va haver de retornar a les quatre originals. Finalment, al febrer de 1945, amb les tropes aliades dins de territori alemany, va aparèixer l'última entrega (Bytwerk, 1988: 63).

Ara, un cop hem presentat un breu retrat biogràfic del Der Stürmer, considerem oportú analitzar amb més profunditat quines concepcions hi havia al darrera d'aquest. Streicher, al cap d'anys d'haver lluitat contra els jueus, va forjar un seguit de pseudo-teories entorn a la seva "raça". Considerava que la base existencial jueva es donava a través de la barreja sanguínia. Així, tal com apuntava, quan dues espècies diferents es barrejaven, s'agafava el pitjor de cadascuna d'elles. En definitiva, les seves teories es poden simplificar amb les seves pròpies paraules: "Therefore, the Jew possesses the lust of the Negro, the craftiness of the Mongol, and the criminal drives of all the races which have combined to produce his blood" (Bytwerk, 1988: 103-104). Seguint amb això, considerava que la sang era el suport de l'ànima. En aquest sentit, per entendre el seu comportament calia saber que tenien una "mala sang".

Tal com hem apuntat, les il·lustracions de FIPS van confeccionar una imatge estandarditzada dels jueus, en la que la normalitat brillava per la seva absència. L'origen d'això el trobem en els escrits de Streicher, en els que apuntava que un tret distintiu dels jueus eren les seves

malformacions físiques. L'explicació que li va donar va ser que la "mala sang" d'aquests els portava a una representació física, com a mínim, defectuosa (Bytwerk, 1988: 104). En la mateixa línia, les fotografies també van servir per "demostrar" les malformacions físiques dels jueus (veure figura 11). Acompanyant molts dels articles es buscaven fotografies que, prenent les paraules de Streicher, demostrassin "la depravació de la seva raça és evident en les seves cares horribles". La majoria d'aquestes les retocava un equip especial destinat al tractament fotogràfic. Un exercici que es realitzava constantment era el de les comparacions; agafava una fotografia d'algun jueu o jueva, o bé retocada o bé fora de context, i la comparava amb la d'un alemany o alemanya, destacant-ne la seva bellesa (Bytwerk, 1988: 104-105).

Encara que el caràcter de les il·lustracions de FIPS fos gairebé pornogràfic, cal matissar una mica més aquesta qüestió. No hem de pensar que aquests dibuixos representessin a homes i dones despullades realitzant pràctiques sexuals; en molt poques ocasions es van publicar dibuixos d'aquestes característiques. La majoria de les caricatures representaven, sobretot, dones alemanyes suïcidades vora la figura d'un jueu, intentant mostrar la perversió sexual d'aquests (Varga, 1981: 92-93).

Un altre element molt utilitzat en les caricatures de FIPS era dibuixar els jueus com si fossin animals o bèsties de fantasia (veure figures 6 i 7). A tall d'exemple: com gripaus, voltors, vampirs, monstres amb banyes, insectes, bacteries o bolets. Aquest no serà més que un recurs en el procés de deshumanització que havien encetat. En aquest sentit, si els humans som capaços de matar una rata, per què no a un jueu? (Bytwerk, 1988: 106-108).

Tant en les obres de FIPS com en els escrits de Streicher es desprenia que el comportament dels jueus no era normal: els seus actes eren perversos, violaven a les joves alemanyes, robaven i assassinaven. Així, a partir de tot això va sorgir un nou component maligne al seu. Amb això, no només eren lletjos, sinó que també tenien la moral bruta. En aquesta mateixa interpretació, dos trets distintius més dels jueus eren la seva obsessió pels diners i el fet de ser uns éssers mandrosos que vivien de la feina dels altres (veure figura 8). En aquest sentit treien de context i s'inventaven dades, com en el cas de Viena, en que Streicher argumentava que el 85,5% dels jutges, el 75% de banquers i el 51,6% metges eren jueus. (Bytwerk, 1988: 106-108).

Al darrere de les etiquetes que tant li agradava llençar a Streicher hi havia una realitat molt més complexa. En aquest sentit, el cas del comportament maligne dels jueus topava amb el fet que, per molts alemanys, hi havia jueus "decents", és a dir, sense pretensions malicioses. Streicher, doncs, per a resoldre aquest problema sempre va defensar que els jueus "decents" no existien. Així, doncs, en el llarg dels seus escrits, encara que parlés en plural, preferia utilitzar el singular Jueu, emprant en molt poques ocasions el terme jueus. Això li permetia no haver de fer distincions entre ells i poder-los posar tots dins del mateix sac (Bytwerk, 1998: 114-115).

Una altra lloc comú dels escrits que es publicaven al Der Stürmer era que els jueus es trobaven en una conspiració constant, ja no solament contra Alemanya, sinó contra la resta d'estats i nacions no jueves. L'objectiu d'aquest, segons Streicher, era dominar el món: "The greatest desire of the Jews is to rule the world. From the beginning their primary aim has been to destroy Gentile states and to gain control of them through a world revolution" (Bytwerk, 1998: 119).

Streicher, per poder justificar aquest discurs, va haver de topiar amb una controvèrsia encara més rellevant: si els jueus eren moralment inferiors i incapaçs d'una acció noble, com podia ser que s'unissin en una causa comuna? Després de temps de cavil·lació, la conclusió que va arribar va ser que, com a "raça depravada" que eren, per tal de sobreviure havien de ser lleials entre ells. Així, segons Streicher, els jueus necessitaven de l'existència de la resta; la conspiració jueva naixia allà on hi havia no jueus, l'espai on podien lluitar pels seus objectius perversos (Bytwerk, 1998: 121).

Perquè els alemanys odiessin als jueus tal com els odiava ell, va tenir clar molt aviat que havia d'utilitzar casos pràctics i concrets que afectessin directament a la població. En aquest sentit, va buscar crims que havien realitzat jueus a l'interior del país, no a l'exterior, on els efectes psicològics resultarien majors. Si s'havia descobert que un jueu d'Hamburg havia robat en un mercat, aquest era l'exemple per tal de demostrar que tots els jueus eren uns lladres; si un jueu havia assassinat a un alemany a Viena, tots els jueus eren uns assassins; si un jueu havia violat una alemanya a Praga, tots els jueus eren uns violadors; aquesta era la lògica (Bytwerk, 1988: 121).

Per tal de poder aïllar als jueus de la societat, va començar a atacar les seves ocupacions. Com sabem, Streicher es trobava al capdavant del boicot als comerços jueus de 1934 i la labor al Der Stürmer li va resultar un bon suport. En aquesta línia, va argumentar que els productes que aquests venien no solament eren més cars del compte, sinó que també eren perillosos per la salut dels alemanys. A tall d'exemple, s'acusava als carnisers jueus de fer carn picada de rata o d'orinar en els seus productes i als tractants de bestiar i comerciants d'intentar arruïnar a la pagesia alemanya (Bytwerk, 1988: 122-126).

Tot i les diferents situacions exposades, el tema estrella de Streicher era, alhora, el més ridícul de tots. Aquest era el dels crims rituals (veure figura 10). Per a entendre aquest acte ritual llegendari, totalment inventat i molt difós en l'antisemitisme, prenem les paraules del propi Streicher: "La sospecha bajo la cual se encuentran los judíos es asesinato. Se los acusa de seducir a niños y adultos gentiles (no jueus) para después despedazarlos y drenar su sangre. *Se los acusa de mezclar esta sangre en sus "matzá" (pan sin levadura) para luego usarla en la práctica de magia supersticiosa. Se les hace el cargo de torturar a sus víctimas especialmente niños, y de proferir durante estas torturas amenazas, maldiciones y hechizos contra los*

gentiles. Este asesinato sistemático tiene un nombre. Se llama ASESINATO RITUAL. Se conocen los asesinatos rituales de los judíos desde hace miles de años. Es tan antiguo como los judíos mismos. Los gentiles han transmitido este conocimiento de una generación a otra, y ha llegado hasta nosotros a través de diversos escritos. Se los *conoce* en cualquier lugar de la nación, hasta en los más apartados pueblos. El abuelo los relató a los nietos, quienes hicieron lo propio con sus hijos, hasta llegar hoy hasta nosotros” (Streicher i Monniot, 1976: 196)⁵. Amb això va poder rodejar a la figura del jueus d’una aureola mística que, a ulls de molts supersticiosos, els convertia en éssers diabòlics.

Amb aquest ritual al darrera dels assassinats Streicher va donar sentit als crims dels jueus. Així, no actuaven sense motius, sinó que la pròpia religió els motivava actuar d’aquesta forma. Per poder donar consistència als seus arguments conspiratius, utilitzava tot una sèrie de fonts que val la pena ressenyar. La primera i més bàsica de totes era el Talmud, un dels llibres més importants del judaisme. Per a la utilització d’aquest tipus de font primària Streicher tenia dos mètodes: extreure cites fora de context o, simplement, inventar-les (Bytwerk, 1988: 144). Un altre dels llibres de referència que citava contínuament era Els Protocols dels Savis de Sió, publicat a la Rússia tsarista a partir d’articles periodístics al 1903 i en format llibre al 1905, consistia en les actes d’una reunió dels govern jueu mundial celebrada a Basilea al 1897, on s’havia discutit i aprovat un pla per dominar el món (Moradiellos, 2009: 218-219). Aquest darrer, encara que afortunadament per molts fos considerat com burda fantasia, per Streicher era la prova irrefutable de la conspiració jueva sobre els mitjans de comunicació, les institucions financeres o, fins i tot, l’església (Bywerk, 1988: 130-132). Per tal d’arribar al públic estranger citava, entre a d’altres, als passatges de personatges com Martí Luther, Benjamin Franklin, Wolfgang von Goethe o Henry Ford (Koonz, 2005: 269-270).

Quan, a partir de 1940, els jueus van ser apartats definitivament de la vida pública alemanya, Streicher va haver de buscar casos per poder atacar als jueus a l’exterior. Encara que ja amb anterioritat hagués tingut una fixació especial per la Unió Soviètica, a partir d’aquest moment la conspiració jueva anirà destinada al marxisme i al comunisme, que seran vistos per aquest com a plans del judaisme per acabar amb el món. En un dels seus habituals arravataments s’havia preguntat que si Marx era jueu, com la URSS no podia ser l’estat jueu per excel·lència? Com hem dit, encara que aquest discurs agafés força a partir de 1940, ja a 1939 havia publicat el següent: “A punishment expedition must reach the Jews in Russia. A punishment expedition prepared to mete out the end which has to be expected by every murderer and criminal. The death penalty, execution! The Jews in Russia must be killed. They must be exterminated root and branch. Then the world will see that the end of the Jews is also the end of Bolshevism”.

⁵ El material en qüestió el va publicar un editorial neonazi a l’Argentina, tanmateix, és una de les poques traduccions que tenim al castellà dels escrits de Streicher. En aquest sentit, hem considerat convenient referenciar a peu de plana, a mode d’advertència, aquesta qüestió.

Finalment, amb la invasió de la URSS al 22 de juny de 1941, la veritable lluita contra els jueus havia començat (Bytwerk, 1988: 135-138). Així, la guerra era la lluita definitiva entre dues concepcions del món: “This second world war is a fight to the finish! A fight to the finish between good and evil, between light and darkness. It is a struggle with the Devil, a struggle for life and death” (Bytwerk, 1988: 140).

La fama de depravat sexual que va acompanyar a Streicher tota la seva vida, arribant a ser conegut com el “pornògraf nacional”, es reflectia plenament al *Der Stürmer*. A gairebé tots els exemplars del setmanari hi havia referències a una suposada perversió sexual dels jueus, els quals intentaven violar sense fre a les dones d’Alemanya. Al darrere d’aquest tipus d’escrits, hi havia dues idees: els jueus consideraven la violació d’una dona no jueva com un acte gloriós i mitjançant aquests actes podien destruir la puresa de la raça ària (Bytwerk, 1988: 143-144). De nou, per tal que el seu missatge no s’enfonsés, va haver de fer front a la polèmica: si els jueus eren tan depravats, com les dones alemanyes s’hi podien acostar? Les respostes que va desenvolupar es van plasmar en un seguit de pseudo-teories que podríem resumir d’aquesta forma: els jueus tenien un poder sobrenatural per hipnotitzar a les dones que, si no els funcionava, empraven coercions econòmiques o elements tant menyspreables com les drogues per, finalment, utilitzar la força (Bytwerk, 1988: 146-147).

Streicher, com que no tenia suficient pressupost per pagar a més redactors que a Ernst Hiemer, el seu redactor de capçalera, va tenir clar que havia d’implicar als alemanys en el *Der Stürmer*. En aquest sentit, al 1933 va obrir una columna titulada “Carta del lector”, on tots els interessats podien denunciar amb noms i cognoms als jueus de les seves localitats i als alemanys que n’eren els seus amics. Aquesta, en bona mesura, es va fer famosa pel seu “Estimat *Stürmer*” en que començava cada carta (Bytwerk, 1988: 163-164; Koonz, 2005: 264-266). Lluny de presentar casos reals, sovint va servir com a forma de rendir comptes a problemes personals. En aquestes entrades es denunciava de tot: que si una dona havia tingut relacions sexuals amb un jueu, que si un jueu havia assassinat un alemany, que si un alemany comprava o treballava per jueus, etc. Els denunciants tenien l’avantatge que els seus noms només apareixien en inicials, mentre que els denunciats es donava tota la referència (Bytwerk, 1988: 175-176). Això, al capdavant, li va servir per teixir una xarxa d’informats gratuïta per tot Alemanya i aconseguir implicar a la societat alemanya a la seva causa (Bytwerk, 1988: 163-165).

Un altre qüestió de rellevància era el debat sobre com s’havia de solucionar la “qüestió jueva”. Aquest passava per dues vies: la deportació o l’aniquilació. Encara que pugui semblar estrany, en els primers anys del *Der Stürmer* la deportació era el desenllaç més considerat i, per exemple, en un article de 1931 s’havia demanat que tots els jueus d’Alemanya fossin enviats a Palestina. A partir de 1933 es va començar a pensar en altres llocs, com Madagascar o Nova Guinea. Tanmateix, per Streicher això era un acte injust, ja que els habitants d’aquests territoris

no tenien la culpa d'haver de suportar als jueus. Finalment, en les pàgines del setmanari es va començar a demanar que aquests fossin enviats a l'arxipèlag rus de Nova Zembla, a l'oceà Àrtic, o a les jungles del nord del Brasil (Bytwerk, 1988: 166-167). Fins i tot abans que Adolf Eichmann proposés el seu enviament a Madagascar, el propi Streicher ja havia escrit: “La diferencia entre judíos y alemanes no es una diferencia entre Volk y Volk, sino entre el honor y el juego sucio, entre un Volk creativo y la chusma deshonestá... A los alborotadores hay que ahorcarlos o desterrar-los a Madagascar”, ja que allà acabarien “hasta que se devoraran los unos a los otros”. Sorprenentment, un cop aquesta va ser el suficientment factible, el Der Stürmer va abandonar la proposta (Koonz, 2005: 272).

Tot i que s'hagués fet palès l'interès nazi de deportar a tots els jueus d'Alemanya, a partir de l'arribada al poder al 1933, es va començar a considerar amb força la opció de l'extermini. En aquest sentit, al Der Stürmer es van publicar escrits com que per aconseguir la pau mundial només s'hi arribaria “when the enemy of peace and freedom is annihilated: the world criminal Pan-Jewry” (Bytwerk, 1988: 168-169). Tot i haver proposat l'extermini reiterades ocasions, en els seus escrits Streicher mai havia plantejat mètodes de com s'havien de realitzar, només es limitava a llençar retòrica (Bytwerk, 1988: 170).

Els intents d'adoctrinament van arribar a totes les franges d'edat. Des de l'editorial del Der Stürmer es van llençar llibres perquè els professors utilitzessin a l'aula (segurament el material que hauria volgut disposar el professor Streicher) i per nens. El que més renom de tots va tenir va ser el El bolet verinós, on amb l'ajuda d'il·lustracions i uns textos molt planers s'intentava que els més joves es comencessin interessar per les preocupacions dels adults. Fins i tot, tal com revelen algunes cartes arribades a l'editorial de Der Stürmer, alguns nens i adolescents llegien el setmanari, conseqüència de la línia simple i vulgar dels seus escrits (Bytwerk, 1988: 172-173). En tot això, evidentment, no podem oblidar els orígens professionals del personatge.

Encara que durant els Judicis de Nuremberg va defensar la seva innocència argumentant que únicament s'havia limitat a explicar fets, la seva implicació a l'Holocaust era massa gran com per no ser condemnat. Encara que mai va participar en la Solució Final, havia contribuït en l'assentament de les bases per què aquest es donés. Havia fet que paraules com “extinció” o “aniquilació” esdevinguessin rutinàries en el vocabulari alemany, sense la necessitat que quan aquestes es profetitzaven s'hagués d'establir el mètode perquè s'efectuessin (Koonz, 2005: 287). És per tot això que el Der Stürmer és el diari més infame de la història.

6. LA FI DE JULIUS STREICHER: ELS JUDICIS DE NUREMBERG

A les 02:41 hores del 7 de maig de 1945, la rubrica del general alemany Alfred Jodl, en el Quarter General Suprem Aliat de la Força Expedicionària, situat a la ciutat francesa de Reims, portava a la rendició incondicional de l'Alemanya nazi i a la fi de la Segona Guerra Mundial al continent europeu. Això, en cap cas, va significar que les tasques de les forces aliades a Europa haguessin acabat. Ara, hi havia un continent en ruïnes que calia reconstruir eliminant tot rastre del nacional-socialisme instaurat per Hitler a l'hivern de 1933. Una de les feines que calia realitzar amb més urgència era la captura dels màxims responsables que havien portat la conflagració mundial i instaurat el III Reich. El suïcidi al búnquer de la Cancelleria del Reich de Hitler, juntament amb la seva esposa Eva Braun, el Ministre de Propaganda Goebbels, la seva esposa Magda i el seus sis fills, i del dissenyador de l'Holocaust, Himmler, davant les forces aliades de Bremen, feia que bona part del nucli dur de l'elit nazi hagués desaparegut en qüestió de poques hores. Així, amb una situació d'absència, ja no solament del màxim responsable de

l'Holocaust, Hitler, sinó també de dos dels màxims representats d'aquest, Himmler i Goebbels, s'obria un debat en el sí de les forces aliades sobre què s'havia de fer amb tots aquells que no haguessin prosseguit el destí del seu antic líder. Encara que, inicialment, l'objectiu de Winston Churchill era "passar per les armes" a tots els col·legues del Führer, es va acabar optant per aixecar un Tribunal Militar Internacional a la ciutat on es celebraven els Dies del Partit, Nuremberg, la plaça de Streicher (Overy, 2006: 27, 40-41). Així, es van elaborar una seqüència de llistes amb els noms de tots aquells que havien de ser capturats i, que en un futur, s'asseurién al banc d'acusats. Ja des de les primeres d'aquestes el nom de Julius Streicher ocupava un lloc capdavanter (Overy, 2006: 51-63).

En aquest context, doncs, es va iniciar un procés de cerca i captura de tots aquells que havien de ser portats davant la justícia aliada. El relat de com tots aquells que poc temps enrere havien dominat Europa al costat de Hitler passaven les hores d'agonia d'aquest intentant evitar la seva captura és trepidant. En aquest sentit, el cas de Streicher no escapa a aquesta situació. Amb Alemanya assetjada per les tropes aliades i recentment casat per segona vegada, va decidir traslladar-se a una localitat austríaca propera a Berchtesgaden, on passaria un dels moments més convulsos de la seva vida camuflant-se com a pintor (veure figura 5) (Bytwerk, 1988: 42). La millor descripció de la seva captura ens la proporcionen Joe J. Heydecker i Johannes Leeb (1975: 46-47). Segons ells, el comandant d'origen jueu de les forces americanes, Henry Blitt, va observar un "ancià" en un terrassa, "prenent el sol, i lluint una barba blanca", que aparentava ésser un pintor. Instantàniament, "la necessitat irreprimible de beure un vas de llet" va assetjar a Blitt, fent que s'apropés al vell per veure si li podia concedir el desig. Un cop va entrar a l'habitatge i, havent pres el desitjat vas de llet, la conversa que mantingueren fou la següent, la qual, no té pèrdua:

- ¿Cómo va eso, abuelo?
- Bien, bien.
- ¿Es usted campesino?
- No -contestó el barbudo-, yo sólo vivo aquí. Soy artista, pintor...
- ¿Qué opinión le merecen a usted los nazis?- preguntó Blitt, sonriendo.

El anciano hizo un gesto evasivo con la mano.

- Yo no entiendo de eso. Soy artista y nunca me he ocupado de política.
- Pues se parece usted de un modo extraordinario a Julius Streicher -comentó divertido el comandante americano.

En efecto, el anciano le había recordado mucho la fotografía que le habían entregado de Streicher.

El anciano le miró con ojos desorbitados, y con expresión de miedo y sorpresa al mismo tiempo. Luego preguntó, en voz muy baja:

- ¿De dónde me conoce usted?

Todo fue por pura casualidad.

Streicher se había tomado en serio la broma del americano y se descubrió él mismo.

Henry Blitt comprendió en el acto.

- ¡Ah! -musitó.
- Me llamo Sailer -añadió Streicher, rápidamente.

Creía poder corregir todavía su error. Pero era demasiado tarde. El mayor Blitt dio la orden a sus soldados.

- Queda detenido – le anunció a Streicher (Heydecker i Leeb, 1975: 46-47).

Tot seguit, Streicher i Adele van ser traslladats a la estació de policia de la localitat de Freising, on van ser empresonats en cel·les separades fins que el capità de les forces americanes John Dolibois, tres dies després, se'ls va endur a la presó de Wiesbaden. Un dia després, Dolibois separava la parella, i s'endua a Streicher a la presó de Mondorf, a Luxemburg, on ja hi havia part dels futurs acusats a Nuremberg. Posteriorment, Dolibios va escriure que s'havia queixat amargament del tracte que els soldats americans li havien disposat abans de ser transportat a Mondorf (Varga, 1981: 294). En una nota al seu advocat, Streicher, descrivia la seva experiència:

Two niggers undressed me and tore my shirt in two. I kept only my pants. Being handcuffed I could not pull them up when they fell down. So now I was naked. Four days! On the fourth day I was so cold that my body was numb. I couldn't hear anything. Every 2-4 hours (even in the night!) niggers came along under command of a white man and hammered at me. Cigarette burns on the nipples. Fingers gouged into eye-sockets. Eyebrows and chest hair pulled out. Genitals beaten with an oxwhip. Testicles very swollen. Spat at. "Mouth open" and it was spat into. When I refused to open, my jaws were prised apart with a stick and my mouth spat into. Beaten with the whip -swollen, dark-blue weals all over the body. Photographed naked! Jeered at wearing an old army greatcoat which they hung round me (Bytwerk, 1988: 42).

Un cop al costat dels seus antics camarades, es viuran capítols que confirmaran el rebuig de d'aquest cap Streicher. L'únic de tots el que estaven allí closos que li dirigia la paraula era l'antic ministre del Treball Robert Ley, personalitat de caràcter molt dubtós (Varga, 1981: 295-296). L'altercat més important de tots és el que va narrar el Col. Burton C. Andrus, el qual ja ens hem referit a la introducció, però que val molt la pena repetir. Aquest explica la primera vegada que Streicher va trepitjar el menjador del centre i un grup liderat per l'almirall Doenitz va carregar contra seu. Diu així:

"Everything seemed to run smoothly in the mess-room until Julius Steicher arrived. Germany's No I Jew-baiter, pornography collector, and former editor of the notorious Der Stuermer, was just 5 ft 4 in tall. He was going bald, had beady little eyes and wore an odd, clipped moustache. He was so obsessed with hatred that when he mentioned the word 'Jew' he trembled visibly. Doenitz and several others immediately moved their chairs and refused point-blank to sit with him. They told me they considered Streicher Germany's No I criminal. I told them: 'The Wehrmacht and the Navy no longer exist, neither does your State. There are no distinctions. You will therefore eat with anybody I place at your table' (Andrus, 1969: 39).

A Mondorf, Streicher va poder fer ostentació de nou del seu caràcter. Als carcellers era prou sabuda la seva negativa a que els jerarques nazis allí presos rebessin visites de desconeguts. Des del seu punt de vista, aquest fet era equiparable a una visita al zoològic. Així, aprofitant l'arribada d'una periodista de la revista americana *Liberty*, Streicher la va rebre de la forma més animal possible: nu. Aquest comportament vulgar, d'altra banda, no feia més que confirmar el rebuig que sentien els companys de cel·les, com en el cas anteriorment exposat, fent que mai el consideressin com a part del grup (Varga, 1981: 295-296).

Una de les ocupacions que van omplir les hores de Streicher a la presó va ser l'escriptura del seu testament polític. Aquest, després que Dolibois acceptés el projecte, fou dictat a Franz Schwarz, fill del ministre de Tresoreria nazi, i completat a finals d'estiu de 1945 (Varga, 1981: 296). En el relat Streicher presentava el traçat de la seva carrera política i reflexionava, tal com sempre havia fet, sobre l'antisemitisme. A partir de la lectura d'aquest text podem observar que ambdós elements són absolutament inseparables. Poques setmanes després d'haver finalitzar el seu testament, Streicher fou traslladat, juntament amb la resta dels acusats, al Palau de Justícia de Nuremberg (Varga, 1981: 300).

Un cop es va trobar davant del que serien les seves futures cel·les, Streicher va comentar als seus col·legues nazis que estava molt content de tornar a un lloc tan familiar per ell com Nuremberg. Els dies previs a l'inici dels judicis, el tribunal va dedicar la empresa d'interrogar als futurs acusats per així poder obtenir material i informació per la acusació. L'encarregat d'acomplir l'objectiu amb Streicher va ser, gairebé únicament, el Col. Howard Brundage. En les converses que van esdevenir-se, certament, Brundage no va descobrir res que no es sabés anteriorment. D'altra banda, és interessant veure quins temes es van tractar. Un dels més rellevants va ser el que relacionava el paper de Streicher al capdavant del Gau de Francònia amb l'entramat de camps de concentració nazis. Si bé Streicher va reconèixer l'enviament "d'indesitjables" i "dissidents" als camps de concentració, en aquestes converses va afirmar que mai va donar l'ordre de deportació. A més, va negar el coneixement de quin era el tractament dels presoners ens aquests camps i, fins i tot, va presumir que va aconseguir convèncer a Himmler que no es construís cap infraestructura en el seu Gau, Francònia, ja que aquesta "no és una cosa per tenir en el meu Gau". Streicher es defensava amb l'argument que des de la seva caiguda en desgracia a 1940 no havia sabut res del sistema de repressió nazi, definint aquest període com unes vacances (Varga, 1981: 300-304). És molt complicat conèixer la implicació haver tingut i què pensava veritablement. Tanmateix, sempre va insistir que no havia participat en l'Holocaust: ¡Yo no tuve nada que ver con eso (l'Holocaust)! Desde 1940 viví como un agricultor en mi finca de Fürth. Hitler debió de decidir exterminar a los judíos en 1941, porque yo no sabía nada de ello. Hitler seguramente sintió que «ellos provocaron la guerra, y ahora yo voy a exterminarles». No digo que Hitler estuviera en lo cierto, creo que fue una política

incorrecta. Yo estaba a favor de crear un Estado judío independiente en Madagascar o en Palestina o en algún sitio, pero no de exterminarlos. Por otro lado, al exterminar a cuatro millones de judíos (en este juicio hablan de cinco o seis, pero eso es pura propaganda, estoy seguro de que no fueron más de cuatro millones y medio) los han convertido en mártires [...]” (Goldensohn, 2004: 322).

Tanmateix, el tema estrella de les converses entre Streicher i Brundage va ser la propaganda que va llançar des del setmanari *Der Sturmer*. Si bé Streicher va poder evadir sempre les qüestions relacionades amb els camps de concentració argumentant que no era una situació que entrava a les seves competències, el cas de l'adoctrinament de la societat alemanya en favor de la causa nazi no tenia escapatòria. Així, les converses sobre la influència del *Der Sturmer* sobre l'extermini dels jueus van ser de primer ordre. No podem oblidar que aquest fou el suport on Streicher preconitzava l'extermini del poble jueu com la “Solució final” a la “Qüestió jueva”. Encara que, com en la resta de temes, Streicher intentés escapar a les preguntes de Brundage, estava massa implicat per a esmunyir-se. Després de molts esforços de l'interrogador, va haver d'acceptar que havia escrit i publicat paraules com “extermini”, “aniquilar” o “liquidar” en el seu setmanari. Tot i això, exposava que aquestes no anaven dirigides a l'assassinat massiu del poble jueu i que, en cap dels casos, hi havia contribuït. A més, va obrir un debat terminològic en el que les paraules aniquilar i liquidar no tenien perquè significar assassinat (Varga, 1981: 305-307).

Ens els interrogatoris que van tenir lloc se li va preguntar si es penedia del que havia escrit i publicat. La seva resposta era prou clara: “Básicamente no, básicamente estoy convencido de todo lo que he escrito”. Al 15 de novembre de 1945, poc abans que s'iniciés el procés, l'advocat defensor de Streicher, Hans Marx, intuïnt que l'actitud del processat el portaria a la pena capital, va demanar que es realitzés un examen mental al seu client, ja que teòricament no estava en condicions de ser jutjat. Inicialment, els soviètics van veure amb bons ulls la proposta, ja que segons el testimoni de l'interrogador soviètic Streicher havia afirmat que estava a favor del sionisme. Tot i això, finalment, la rèplica del tribunal va ser que no havia perdut l'enteniment i estava capacitat per a defensar-se i ser jutjat. (Overy, 2006: 211; Berg, 1947: 29).

Un cop el tribunal va haver reunit suficients proves en contra dels acusats, al 20 de novembre de 1945 van donar inici el que, posteriorment, es coneixeria com a Judicis de Nuremberg. Una de les ambicions nord-americanes era inculpar tot el sistema nazi; dit amb altres paraules, obtenir un representant de cadascun dels estaments o categories que havien representat el Reich de Hitler. Així, en absència de Goebbels, Hans Fritzsche, un locutor de radio, responia a la causa de la propaganda. Hjalmar Schacht, antic ministre d'Economia, representava a les finances. Wilhelm Keitel i Alfred Jodl responien a l'exèrcit. I, Streicher, evidentment, a l'antisemitisme. (Owen, 2007: 22-23).

El dia 12 de febrer de 1946, en ple judici, Streicher va complir el seu seixanta-unè aniversari. Evidentment, l'edat ja començava afectar al seu físic i les descripcions que ens ofereixen diferents observadors ens demostren un Streicher que començava a demacrar-se. La descripció que va realitzar Rebecca West, una prestigiosa escriptora i periodista britànica, sobre el seu estat durant els judicis és devastadora: “Streicher resultaba penoso, porque no era él sino la comunidad la culpable de sus pecados. Era un viejo sátiro, de esos que son un problema en los parques, y una Alemania sana lo habría enviado al hospital tiempo atrás” (Owen, 2007: 59). Aquesta descripció lliga molt amb la que ens proporciona l'acusat Baldur von Schirach, antic líder de les Juventuts Hitlerianes: “Convertido en una verdadera ruina humana, apenas le era posible dar las vueltas diarias por el patio de la prisión” (von Schirach, 1968: 30).

Segons el ministre d'Assumptes Exteriors Britànic, la inclusió de Streicher al banc dels acusats “servirá para abordar de manera concluyente el tema del antisemitismo inicial de los nazis” (Overy, 2006: 58). La naturalesa de l'anterior testimoni és prou clara. Així, tal com apunta Overy (2006: 56), “elegir a Julius Streicher en representación de los racistas del NSDAP equivalía a desconocer el hecho de que él había tenido poco que ver con la perpetración del genocidio y de qué había sido expulsado de la vida pública mucho antes de que aquel comenzara”.

Com és sabut, després de la seva caiguda en desgràcia a inicis de 1940, va passar la resta del període nazi sota arrest domiciliari sense cap mena de poder polític. Així, els càrrecs dos i tres, referents a crims contra la pau i crims de guerra no li podien ser imputats (Varga 301). El que havia portat Streicher a Nuremberg, tal com apunta Owen (2007: 238), era el següent: “los cargos en su contra no apuntaban tanto a su participación directo en los crímenes del régimen como a su papel necesario en la creación, en los años treinta, del clima moral que los propició. Había envenenado «a millones y millones de jóvenes de ambos sexos, inoculándoles el virus del odio... Sin él, ni Kaltenbrunner, ni Himmler, ni el general Stroop habría tenido quien llevara a cabo sus órdenes»”.

A les darreries del mes d'abril de 1946 li va tocar pujar a la estrada. El tribunal, com hem vist, era conscient que no se'l podia acusar d'una implicació directa en l'Holocaust. D'altra banda, sí que podia fer-ho en la creació del clima que feu possible aquest. Com desprenen les actes del judici del 24 d'abril, Streicher mai va ratificar que afirmacions com que els jueus eren “sanguijuelas” o “una nación de sanguijuelas y chantajistas” haguessin contribuït a odiar-los. D'altra banda, es va limitar a dir que eren afirmacions que “es podien demostrar a partir de fets històrics”. Quan el tinent coronel Griffith-Jones preguntava sobre la propaganda del Der Sturmer, Streicher replicava que únicament “s'havia limitat a dir la veritat”. Pel que fa a les Lleis de Nuremberg, Streicher va respondre: “¿Las leyes de Nuremberg? No fui yo quien las hizo. No se me pidió mi opinión ni las rubriqué. Pero quiero decir aquí que esas leyes son las

mismas leyes que el pueblo judío tiene para sí. Es el acto legislativo mayor y más importante que jamás haya hecho una nación moderna para protegerse...”. Finalment, van arribar les preguntes més compromeses: “¿Fueron los veinte años de incitación y propaganda, tanto por su parte como por parte de otros nazis, lo que hizo posible el exterminio de aquella gente de la manera que sucedió? ¿Fue eso lo que hizo posible el exterminio?”. Segurament, intentant evadir la resposta, va acabar incriminant-se encara més. “Niego que se incitara a la población. Le mostramos el camino, y es posible que se respondiera con alguna expresión fuera de tono dirigida al otro bando. No la incitamos, le mostramos el camino. Y si queremos conservar nuestro lugar en la historia no me cansaré de repetir que el pueblo alemán no deseaba los asesinatos, individuales o *en masse*” (Owen, 2007: 238-241). El moment culminan va arribar quan Griffith-Jones va demostrar que havia llegit i utilitzat un diari jueu suís en el qual s’exposaven xifres dels assassinats en massa del poble jueu. Streicher, totalment avassallat, va respondre el següent: “I do not know [if I read it], and again I would not have believed it. To this day I do not believe that 5 million were killed. I consider it technically impossible that could have happened. I do not believe it. I have not received proof of that up until now” (Bytwerk, 1988: 45).

Durant tot el judici, Streicher va seguir amb la seva activitat antisemita (Bytwerk, 1988: 45). Exemple d’això són les diferents converses que va establir amb el psicòleg de Nuremberg, Martin Gilbert, i el psiquiatra, Leon Goldensohn, ambdós d’origen jueu. En aquest sentit, durant una conversa amb Gilbert va afirmar: “I am the only one in the world who clearly saw the Jewish menace as an historical problem. I didn’t become anti-Semitic because of any personal mistreatment or grudge -not at all- I was called to it! My realization of the Jewish menace came from the Talmud itself -the so-called Jewish Holy Book... which shows that the Jews are governed by racial law... And that is how they maintained their racial purity and survived for centuries...” (Varga, 1981: 313). En una altra ocasió, en una entrevista amb Gilbert i Goldensohn, va comentar el següent: “Se más sobre los judíos que los propios judíos. He sabido desde el principio que usted es judío (refiriéndose al doctor Gilbert) por su voz. Al principio no estaba seguro, pero entonces uno de los otros (parece ser que otro de los acusados) me lo dijo. Entonces le escuché y lo pude observar en su voz” (Goldensohn, 2004: 317). Tanmateix, el testimoni més indicatiu sobre la lluita antisemita que va seguir liderant durant el judici és quan va referir-se al fiscal Jackson: “¿Se refiere a Jacobson? Puede que se haga llamar Jackson, pero para mí es Jacobson y es judío. Además, es evidente con solo mirarle. [...] en los últimos meses he observado cómo anda, he mirado su cara y es un Jacobson, seguramente de ascendencia judíos-alemana” (Goldensohn, 2004: 323).

Un altra punt en que va sostenir la seva defensa va ser les tortures que, segons ell, va rebre quan es trobava a Freising. Tot i que considerés que aquesta era una bona elecció per escudar-se, el

tribunal no la va tenir, en cap cas, en compte: “Lo que más intenté resaltar fue lo mal que me trataron en el campo estadounidense de Freising, pero el fiscal estadounidense y los jueces decidieron que los comentarios sobre el mal tratamiento que recibí allí había que suprimirlos del acta porque eran irrelevantes [...]” (Goldesohn, 2004: 325).

Una de les primers empreses que Gustave M. Gilbert va ser realitzar tests d'intel·ligència als acusats. Així, encara que poc temps abans Streicher hagués estat declarat apte per ser jutjat, no ens hem d'estranyar que obtingués la nota més baixa de tots, amb 106 punts, seguit d'a prop per Kalterbrunner amb 113 i Sauckel amb 118. A dalt de tot de la classificació hi van apareixer Schaht, amb 143, Seyss-Inquart, amb 141 i Göring, amb 138 (Heydecker i Leeb, 1975: 96).

Durant tota l'acusació va seguir argumentant que ell no coneixia absolutament res sobre l'assassinat en massa del poble jueu. D'altra banda, els exemples que el tribunal emetia del seu propi setmanari posaven en entredit les seves paraules. Un d'aquest fou el següent: “Cabe considerar como mérito del Stürmer haber instruido debidamente al pueblo alemán, en una forma fácilmente comprensible, sobre el peligro que representa el judaísmo para el mundo entero. Der Stürmer ha estado muy acertado en enfocar este problema, no desde un punto de vista estético, puesto que por su parte el judaísmo en ningún momento ha tenido la menor consideración frente al pueblo alemán, y por este motivo tampoco nosotros hemos de andarnos por las ramas cuando se habla de los judíos. Lo que no emprendamos hoy contra el judaísmo puede, en el día de mañana, ser nefasto para nuestra juventud” (Heydecker i Leeb, 1975: 311).

Tots els testimonis anteriorment citats posaven massa en compromís a Streicher. A més, quan havia pujat a l'estrada s'havia limitat a continuar el seu missatge antisemita. És per això que, mentre la resta d'acusats intentava salvar la pell allunyant-se de les seves responsabilitats durant el període al·legant que es van limitar a complir ordres, el paper que aquest estava jugant els podia posar en compromís massa gran. En aquest sentit, l'apartament que Streicher va viure durant el judici va ser absolut i, tal com ens narra Gilbert, Ribbentrop i Raeder van ser obligats a compartir taula en el menjador amb ell, quan ningú volia fer-ho (Varga, 1981: 311-312).

Un cop finalitzades les acusacions a tots els jerarques nazis, el tribunal va reunir-se a deliberar la imposició de càrrecs i al 30 de setembre de 1946 va presentar el seu veredicte. Streicher va ser trobat culpable del càrrec 4, referent a crims contra la humanitat, i sentenciat a morir penjat. Els que seguiren el mateix destí van ser deu acusats més: Frank, Frick, Goering, Jodl, Kaltenbrunner, Keitel, Ribbentrop, Rosenberg, Sauckel i Seyss-Inquart. Fritzsche, von Papen i Schacht van resultar absolts i, la resta, Doenitz, von Neurath, von Schirach, Speer, Funk, Hess i Raeder, condemnats a penes de presó (Varga, 1981: 324-325).

Les paraules del tribunal en la lectura del veredicte van ser les següents: “[Julius Streicher] Editor del semanario antisemita *Der Stuermer* y pilar del movimiento antisemita en los años

treinta. Cargo primero: Streicher nunca perteneció al círculo personal de Hitler, y no hay pruebas de que participara en el plan de prosecución de la guerra. Cargo cuarto: A Streicher se le conocía como el «Flagelo de los Judíos», y predicó el odio hacia ellos durante veinticinco años. Semana a semana fue infectando el espíritu germánico de antisemitismo e incitó a los alemanes a perseguirlos. A partir de 1938, empezó a abogar por la aniquilación de la raza judía y, durante la guerra, intensificó sus discursos aun cuando conocía las matanzas en masa de judíos que se estaban perpetrando. Su incitación al exterminio constituye un crimen contra la humanidad. Veredicto: culpable del cargo cuarto. Sentencia: pena de muerte” (Owen, 2007: 382-383). Un cop conegut el destí dels acusats, Gilbert va visitar-los per recollir les seves impressions. Les paraules que Streicher li va dirigir van ser les següents: “Death, of course –just what I expected. You must have known about it all along” (Varga, 1981: 324-325).

Les execucions van ser programades per a la segona quinzena del mes d’octubre. Així, els que havien de ser penjats van haver de passar unes últimes setmanes d’agonia. Pocs dies abans de ser penjats, Streicher li va comentar al perruquer de la presos que ja havia decidit les seves ultimes paraules: “A tots vosaltres un penjaran els bolxevics!” i “Heil Hitler!” (Heydecker i Leeb, 1975: 488). A la nit del 16 d’octubre de 1946, després del sospitós suïcidi de Goring, van iniciar-se les execucions. El primer de pujar a la tribuna va ser Ribbentrop, seguit per Keitel, Kaltenbrunner, Rosenberg, Frick, Frank i, a continuació, Streicher. La lluita antisemita es va prolongar fins a l’últim sospir de la seva vida; quan els militars que l’havien d’acompanyar fins al cadafal el van anar buscar a la seva cel·la, Streicher va negar a vestir-se. Després de força esforços, van aconseguir que es posés la roba (Andrus, 1969: 197). Un cop van entrar a la sala d’execució, va començar a cridar Heil Hitler! contínuament (Heydecker i Leeb, 1975: 495) i, segons Speer (1974: 20), des de la cel·la de Hess es va sentir un crit de “Bravo, Streicher!”. Quan li van preguntar com es deia, la seva resposta va ser clara: “Sabeu el nom molt bé! Julius Streicher!”. Un cop a dalt la plataforma, va aprofitar per dirigir les seves darreres paraules al públic: “Purim Festival 1946!, Els bolxevics us penjaran a vosaltres un dia!”. (Bytwerk, 1988: 1). Abans que tot s’acabés, va recordar-se de la seva recent esposa: “Adele, la meva estimada esposa...” (Andrus, 1969: 197).

7. CONCLUSIÓ⁶

El dia que es complia el 131è aniversari del naixement de Julius Streicher es va penjar un vídeo a la plataforma de reproducció en xarxa YouTube titulat *Tributo a Julius Streicher*, on es mostraven imatges del personatge al compàs de música nacional-socialista.⁷ Paral·lelament, en un blog anomenat *Doctrina nacionalsocialista*, es va obrir una entrada que titulava “A 131 años del nacimiento de Julius Streicher, nuestro homenaje”. Aquesta, repleta de missatges laudatoris cap al personatge, acabava amb un “¡Camarada Julius Streicher! ¡Presente!”.⁸

Moltes vegades, quan converso amb amics sobre els meus interessos pel nazisme, apareix l'argument que la millor situació per tal de superar un passat tant dramàtic, repulsiu i sanguinari, és l'oblit. Certament, la magnitud de la repressió nazi fa que aquesta suposició hagi estat considerada en més d'una ocasió. El gran estudiós de la “destrucció dels jueus europeus”, Raul Hilberg (2005: 9), es preguntava per què l'Holocaust no ocupava un interès considerable en la societat i comunitat científica americana de postguerra.

Recuperar els testimonis d'un intel·lectual jueu com Hilberg, que va haver de fugir d'Europa conseqüència de la persecució nazi, és rellevant per concloure aquest treball. Raul Hilberg, ja

⁶ La naturalesa d'aquesta conclusió és purament reflexiva. Així, el que s'expressa en les línies d'aquest capítol és eminentment opinió de l'autor.

⁷ AC GS. [febrer 2016]. Tributo a Julius Streicher [Vídeo]. Recuperat de <https://www.youtube.com/watch?v=YA-PR2fNeMw>.

⁸ Doctrina nacionalsocialista. (2016). *12 de febrero – A 131 años del nacimiento de Julius Streicher, nuestro homenaje*. Recuperat de <http://doctrinanacionalsocialista.blogspot.com.es/2016/02/a-131-anos-del-nacimiento-de-julius.html>.

des de la fi de la Segona Guerra Mundial, va començar a estudiar com els nazis havien aconseguit exterminar gairebé la totalitat dels jueus d'Europa. El resultat va ser el llibre que hem introduït, *La destrucció de los judíos europeos*, publicat per primera vegada al 1961. És gràcies a la implicació de persones com Hilberg que, en bona part, situacions com els missatges de commemoració a Streicher llençats a la xarxa no s'hagin donat en excés. Lluny de pensar que un treball com aquest pretengui que el passat no es repeteixi, l'estudi de la història ha de servir per proporcionar a les societats del present una base en la qual poder progressar per vies pacífiques, tolerants i plenament democràtiques. En uns moments tan complicats com els actuals, on l'extrema dreta sembla que desperti de nou a Europa, expressions reivindicatives com la que hem esmentat afloren. És aquí on troba origen el nostre treball. Evidentment, intentar oferir una visió "positiva" de la vida de Streicher és allunyar-se de la realitat, ja que va ser, sens dubte, un dels personatges més infames del segle passat i la seva contribució a l'Holocaust ha intentat quedar reflectida al llarg del treball.

Streicher va guanyar-se l'aversion de tantes persones que és difícil recuperar un testimoni que ens indiqui una visió general. Tanmateix, el que més m'ha cridat l'atenció és el de Ernst Schoenfeld. Pràcticament no sabem res de Schoenfeld, exceptuant que era un venedor de pebre nord-americà. Pocs dies després d'iniciar-se els Judicis de Nuremberg, va arribar una carta al despatx del fiscal Robert H. Jackson en la que un desconegut nord-americà anomenat Ernst Schoenfeld demanava participar en la execució de Streicher i, si era convenient, ell mateix es pagaria els costos del viatge (Overy, 2006: 230). És, des del meu parer, aquest tipus d'exemples els que ens demostren la immensitat dels odis que va despertar Streicher. Desconec què va motivar a enviar-li una carta a Jackson, com quina era la seva situació social o familiar. Tanmateix, com una persona que no estava dedicada a la vida política va contraure una ràbia tan gran amb una personalitat tan llunyana és suficientment revelador per contextualitzar la figura de Streicher.

Des del meu punt de vista, un treball com aquest era necessari, sobretot, per tres motius. El primer d'aquests és que les publicacions en llengua catalana o castellana sobre la figura de Streicher són inexistentes; el segon és que les publicacions existents, eminentment en llengua anglesa, tenen ja força anys i cal una revisió o fons; el tercer d'aquests és que, tot i haver existir un grapat de publicacions, aquestes continuen sent molt escadusseres i aïllades, fent-ne encara més necessari un estat de la qüestió.

L'objectiu principal del nostre treball era resseguir la trajectòria vital de Julius Streicher per, des d'aquesta, entendre un dels "models" del nacional-socialisme. Així, el perfil del personatge ens ha intentat servir per entendre la personalitat antisemita o, tal com apunta Gallego (2006: 31), el "matón antisemita" a l'Alemanya nazi. En aquest sentit, analitzar les condicions socials en que va créixer el personatge i el seu pas per l'Alemanya prebèl·lica ens ha de ser útil per elaborar un patró en l'estudi de molts altres personatges que van viure situacions similars.

Un altre dels objectius, gens menor, era veure la influència que des del Der Stürmer Streicher va tenir en la construcció d'un clímax que permetés el genocidi jueu. La meua conclusió és que la propaganda nazi, i no únicament el setmanari de Streicher, va tenir un paper principal en l'adoctrinament de les masses. Tanmateix, el cas de Der Stürmer és tan singular que val la pena concretar més el problema. Durant vint-i-dos anys, els atacs llançats setmanalment contra la població jueva van fer que es deshumanitzés als jueus i que aquests fossin vistos pels alemanys com una lacra que calia eliminar. Aquest és un dels mèrits (en negatiu, evidentment) del Der Stürmer. En aquest, Streicher va tenir clar des del primer moment que calia excloure als jueus, ja no solament de la ciutadania alemanya, sinó de la pròpia societat. Un cop els jueus van deixar de ser vistos com el veí, el professor de música o el company de feina, el pas per arribar a Auschwitz ja era molt menor. Aquest és, des del meu punt de vista, un altre dels grans elements de la vida de Streicher.

Escriure sobre un període tan atroç és una tasca summament complicada. Una de les coses que més em preocupava alhora d'emprendre aquest projecte era, sent el primer treball mínimament extens que escrivia, no saber reflectir l'horror del nacional-socialisme i la d'una figura com Streicher. En aquest sentit, espero que totes les mancances que apareixeran, de ben segur, al llarg del treball em puguin ser disculpades.

En darrer lloc, i a mode de tancament de la conclusió, m'agradaria que aquest treball obrís futures investigacions sobre tots aquells jerarques nazis que han restat en l'oblit per la comunitat científica. M'amoïna que exemples com els que he introduït al principi d'aquestes línies es generalitzin i tot s'acabi confonent en un mar de mentides. Encara que el nacional-socialisme es contextualitzi en un espai i període concret, l'Alemanya de la primera meitat del segle XX, encara resten algunes reminiscències vives. L'única arma que tenim contra aquestes és la paraula i, si no l'utilitzem, podem caure de nou en la desgràcia.

8. APÈNDIX FOTOGRÀFIC

1. Retrat de Julius Streicher amb el pin del NSDAP llençat entre 1933-1945.

2. Fotografia de Rudolf Hess (esquerre), Adolf Hitler (centre) i Julius Streicher (dreta) durant els Mítings de Nuremberg de 1927.

5. Julius Streicher (centre) moments després de ser capturats per les forces americanes. Va passar els últims dies de la guerra amagat prop de Berchtesgaden amb la seva recent esposa Adele. Per tal de passar desapercebut es va deixar barba i aparentava ser un pintor. El personatge de la dreta és Henry Blitt, militar estatunidenc jueu que el va capturar.

4. Julius Streicher (dreta), poc abans de caure en desgràcia, durant els Mítings de Nuremberg de 1938. D'esquerra a dreta: Joseph Goebbels, Robert Ley, Heinrich Himmler, Viktor Lutze, Rudolf Hess, Adolf Hitler.

Der Stürmer

Deutsches Wochenblatt zum Kampfe um die Wahrheit

HERAUSGEBER: JULIUS STREICHER

Nummer 34	Erscheint wöchentlich, 48 Hefen. Preis pro Heft 1.00 M. (Postgebühren 1.00 M.) Abonnementpreis 36 Hefen 30.00 M. (Postgebühren 3.00 M.) Einzelhefte 1.00 M. (Postgebühren 0.10 M.)	Nürnberg, im August 1936	14. Jahr 1936
---------------------	--	--------------------------	-------------------------

Staatsbetrug

Der Schmulewitzprozess in Magdeburg

Sonderbericht des Stürmers

Die Christliche Kirche hat Jahrest 1936 hat zu viele gegeben. Tausend werden auch Tausende aufständischer Missetäter sein. Sie wollen das Kreuz Christi nicht kennen lernen. Sie wollen die Wahrheit erfahren über jenen Mann, über den die Weltmächte seit Jahren im unterirdischen Weltkriege kämpfen. Der Mann ist der Antichrist, der immer und immer wieder über "Jahrest" im Namen des Herrn kommt. Von ihm hängt die Welt zusammen. Er ist der Schlüssel zum Reich der Welt.

Die Christliche Kirche hat Jahrest 1936 hat zu viele gegeben. Tausend werden auch Tausende aufständischer Missetäter sein. Sie wollen das Kreuz Christi nicht kennen lernen. Sie wollen die Wahrheit erfahren über jenen Mann, über den die Weltmächte seit Jahren im unterirdischen Weltkriege kämpfen. Der Mann ist der Antichrist, der immer und immer wieder über "Jahrest" im Namen des Herrn kommt. Von ihm hängt die Welt zusammen. Er ist der Schlüssel zum Reich der Welt.

Der Mann Jahrest 1936 hat zu viele gegeben. Tausend werden auch Tausende aufständischer Missetäter sein. Sie wollen das Kreuz Christi nicht kennen lernen. Sie wollen die Wahrheit erfahren über jenen Mann, über den die Weltmächte seit Jahren im unterirdischen Weltkriege kämpfen. Der Mann ist der Antichrist, der immer und immer wieder über "Jahrest" im Namen des Herrn kommt. Von ihm hängt die Welt zusammen. Er ist der Schlüssel zum Reich der Welt.

Die Bücher Judas

Der Teufel selbst hat sie mit dem Blut und den Tränen der Nichtjuden geschrieben

Aus dem Inhalt

- Die Geisteserkrankungen
- Der Sieg der Antichristen
- Die Talmudgalerie
- Nein Nachrichten aus aller Welt
- Ein Talmudtriumph

Die Juden sind unser Unglück!

6. Portada típica del Der Stürmer. Podem apreciar una il·lustració de FIPS, on apareix un jueu en forma de dimoni emergint del Talmud. En la part posterior podem llegir el Die Juden sind unser Unglück que tenia presència en gairebé tots els números.

Journailenfutter

Diese Kröte lebt in der Hauptsache von Eintagsfliegen, je mehr sie davon gefressen hat, um so lauter wird sie quaken.

7. Caricatura de FIPS d'un jeu en forma de gripau.

Der Stürmer

Deutsches Wochenblatt zum Kampfe um die Wahrheit

HERAUSGEBER: JULIUS STREICHER

Nummer 26	Nürnberg im Juni 1934	12. Jahr 1934
---------------------	-----------------------	-------------------------

Judenaufreube

Es geht gegen England / Jüdischer Generalstreik / Barrikadenkämpfe und Straßenschlacht / Die Juden in Deutschland entlarven sich / Der Staat im Staate

Im Zeichen der Schlange

Das Palästina kam in diesen Tagen eine aufsehen-erregende Nachricht: Die Juden Palästinas nahmen offen gegen die englische Regierung Stellung. Im „Kiffeth Bantuchim“, dem Parlament der palästinaer Juden, wurden Beschlüsse gegen England gefasst. Es wurde der Versuch gefasst, in ganz Palästina einen jüdischen

Generalstreik

durchzuführen. Streiktag von Mittwoch, der 28. 1934. In diesem Tage rührte in ganz Palästina (so lebten die jüdischen Wälder) die Arbeit. (Richtigjüdische Wälder meinen wir, man hätte von einer „Kebstzuke“ nicht viel gemacht, in Palästina konnte der Jude nicht anders, wie in anderen Ländern, er stellt nur nicht, er lasse nur andere für sich arbeiten. D. Gd. 3. G.). In allen Orten fanden jüdische Versammlungen, Demonstrationen und Protestkundgebungen statt. Resolutionen wurden gefasst, die englische Regierung wurde in allen Ländern angegriffen, geschmäht und beschimpft. Zusammenkünfte wurden benutzten jüdischen und englischen Besatzern wurden verweigert. Am selben Tag gab es in Tel Aviv ein jüdisches Fest, in der dort 70.000 Einwohner allein 70.000 Juden sind. Dort kam es zu einer regelrechten Straßenschlacht. Sollen wir hierüber die Juden 1934, das „Jüdische Familienblatt“ berichten. Es erscheint am 31. Mai 1934:

In Tel-Aviv kam es zu einem persönlichen Kampf mit der Polizei, bei dem 45 Personen, davon drei jüdisch — unter ihnen übrigens auch einige englisch-palästinaerische Polizisten — verwundet wurden.

Barrikaden wurden errichtet;

die Polizei ging mit Gewissensbisse vor; die Straße auswärtig mit einem Steinhaufen; und nur das persönliche Eingreifen des Bürgermeisters von Tel-Aviv, H. Dikargoff, hat noch Schlimmeres verhindert. Obwohl die Nacht noch am frühen Abend wiederhergestellt werden konnte, hat sich — verständlich nach diesem Zusammen-

Nur appellieren an den anständigen Charakter der Antisemiten und erliegen sie dann mit der ganzen, und zur Verfügung stehenden Deutlichkeit

Kohl — die Stimmung des Protestes und der Erbitterung in ihrer Weise bekräftigt.
Der Streik und die Straßenkämpfe richteten sich gegen

folgende drei Maßnahmen der englischen Regierung:
1. Die Juden Palästinas verlangen von der englischen Regierung die Einwohnereingetragene für 20.000

Aus dem Inhalt

Freie Deutschland
Die jüdische Korah Wandlung in der
Stimmungs-Kommission
Kaufmann & Sohn in Nürnberg
Kreditbank Schiele von Straubing
Die Frankfurter Geldkassen und die Kassenkassen

Die Juden sind unser Unglück!

8. Per Streicher, els jueus intentaven ocupar sempre càrrecs de responsabilitat. En aquest sentit, la caricatura de FIPS ens representaria un grup de jueus que, per la seva roba, podrien representar alts càrrecs.

Der Stürmer

Deutsches Wochenblatt zum Kampfe um die Wahrheit

HERAUSGEBER: JULIUS STREICHER

Nummer 48	Erstausgabe: April 1924. Hauptort: München. 84 Seiten. Jahrespreis: 12 Reichsmark. Einzelhefte: 1,50 Reichsmark. Verlag: Der Stürmer, Julius Streicher, Wörthstraße 10, München 10. Druck: Druckerei der Stürmer, Wörthstraße 10, München 10.	Nürnberg, im Dezember 1938	17. Juli 1938
---------------------	--	----------------------------	------------------

Ist die Judenfrage gelöst?

Die Vergeltungsmaßnahmen gegen die Juden / Die weltgeschichtliche Aufgabe Deutschlands / Der Kampf geht weiter

Am 7. November 1938 wurde Deutschland durch den Reichstag in Berlin durch den Juden Mordean würdevoll übergriffen. Am 9. November, dem Schicksalstag der nationalsozialistischen Bewegung, darf es. Das deutsche Volk bemühte sich eine ungeheure Bewegung. Nach in der Nacht vom 8. auf 10. November demonstrierten die Massen von jüdischen Haushalten und den Verurteilungen jüdischer Weltbürger. Es war unvermeidlich, daß dabei etliche Schicksalsbeispiele zu verzeichnen wurden und die eine über andere jüdische Verurteilungen an ihrem höchsten Mann einbezug erleiden mußte.

Daß die jüdische Kulturwelt mit vielen Weisheiten die „grausamsten Verurteilungen“ bestrafen, war unumstößlich. Solche Verurteilungen stiegen aber heute ein verurteilter Mensch mehr stark. Wer sich denn die „Täterlinge“, die jüdische Verurteilungen nach stärksten Mergen seit Jahren jenseits von uns? Daß die jüdische Emigration. Daß die jüdische Mauer, die sich nicht nur Vergeltung im Ausland stützten. Daß die jüdische Verbrecher, die nur bezeugen über die Mergen gingen, weil die den Existenzwert fürchten. Daß die jüdische Unterwelt, die überall, ganz gleich, wo sie auch seien, immer nur haben und Zwietracht. Daß die die Köpfe jeder jüdischen Verurteilungen, die heute über die ganze Welt gehen.

Aus dem Inhalt

Jüdischer Mädchenhandel

Der Jude Viktor Stiel

Die Wahrheit über die Emagogen

Wie die Wiener Juden das Verführungsfest feierten

Der Jude in der Geschichte der deutschen Apotheke

Der Verban und der Jude

Machtvollendete Verbaner in Verban

Mordjude

Verurteilte Judentat beschmutzt das Land. Sie schafft dem Mördervoll nur freie Bahn, An dem der Mordjude Goltrecht fand. Seid ihr mit dem Verbrecher zu human!

Die Juden sind unser Unglück!

9. Un altre element clau era la consideració que els jueus eren lladres i assassins. Aquí ens apareix un jueu armat que, segons Streicher, podria haver robat a un alemany.

Preis 20 Pfennig

Der Stürmer

ritualmordnummer
sches Wochenblatt zum Kampfe um die Wahrheit
HERAUSGEBER: JULIUS STREICHER

Nummer 20	Inhalt: 16 Seiten, 200 Wp., Verkaufspreis monatlich 2.40 Mk., postfrei. Bestellungen bei den Verlegern oder bei jedem Buchhändler. Druckverlag v. J. Stötz, 1111 München, Rosenstraße 14. Preis für Abonnenten: 12.00 Mk. pro Jahr, 3.00 Mk. für Vierteljahr. — 22.000.	Nürnberg, im Mai 1939	Verlag: Der Stürmer, Julius Streicher, Hindenburg, Ehrenbreitengasse 14, Postabteilung: München, Hindenburg, Ehrenbreitengasse 14, Postamt 11111. Telefon: 11111. Druck: Druckverlag v. J. Stötz, 11111 München, Rosenstraße 14. Preis für Abonnenten: 12.00 Mk. pro Jahr, 3.00 Mk. für Vierteljahr. — 22.000.	17. Jahr 1939
---------------------	---	-----------------------	--	-------------------------

Ritualmord

Das größte Geheimnis des Weltjudentums

Was ist ein Ritualmord? Heute lobt auch die sogenannte gebildete Schicht in Deutschland in dieser Frage nicht mehr völlig im Dunkeln herum. Der Nationalsozialismus hat dafür gesorgt, daß es in den Köpfen aller Deutschen zu klären beginnt. Was geschähe aber in über den jüdischen Ritualmord die Nazierassenbildung? Ich will Ihnen unterrichten. In Deutschland, in Polen, in Ungarn, in Rumänien, in der Türkei, in der Sowjet, hier in all den Ländern, in denen Juden leben, hat immer noch ein Ritualmord über den Ritualmord nachgehört. Die Juden erzählen es den Fremden und hier berichten sie wieder ihren Kindern und Enkelkinder. Sie berichten, daß die Juden ein Mördervolk sind. Daß sie auch den Blut der Christen stehlen. Daß sie sogar alle Kinder eines unerschütterlichen Götzen erschaffen. Daß das Blut des Heiligen beim jüdischen Festen und beim jüdischen Osterfest (Pessach- oder Pascha) zum Festessen kommt. Daß dieses Festen es bei den Juden Brauch, daß sie, wo es ihnen möglich ist, die Kinder an sich locken, um sie umzubringen. Weil das es beim Festen erwachsenen Kindern, die spezialisiert geschlachtet werden. Dem jüdischen Christen aber macht der Jude mit Verleumdung nicht-jüdische Kinder. Diese macht er in der heiligen grünenkleidung und entzündliche Hilfe. Er fesselt und schreit das Kind. Er zerstückt und zerstückt es am ganzen Körper. Er sticht ihm die Nieren. Er sammelt das Blut in Schalen. Er trinkt dieses Blut aber er verwandelt es in „schöne“ Getränke. Ein solches Getränk wird auch am jüdischen Osterfest (Pessach) getrunken. Der Jude trinkt geschmecktes Blut der Kinder in den Wein, den er trinkt. Daß er nicht eideschwören Blut in die „Magen“ (angelsächsische Worte), die er trinkt und zum Wein ist.

Zu nebenstehendem Bild:

Im Jahre 1476 ermordeten die Juden in Regensburg sechs Kinder. Sie saugten ihnen das Blut ab und machten sie zu Tode. Die Richter fanden in einem unterirdischen Gemäuer, das dem Juden Josef gehörte, die Leichen der Ermordeten. Auf einem Altar stand eine mit Blut besetzte silberne Schale.

Mit dem Bericht von dem Tod: „Novella Seneca“, III., Band 5, 174

Die Juden sind unser Unglück!

1990. 227.33

10. Una de les obsessions de Streicher eren els crims rituals jueus. Així, en molts números del Der Stürmer es va donar molta rellevància a aquest factor, com en la portada posterior.

11. La fotografia va ser un element molt utilitzat per Streicher alhora d'oferir una imatge perversa dels jueus. Així, el fotograma anterior ens testimonia visualment els seus objectius.

12. Per tal d'augmentar la difusió del setmanari, es van construir molts aparadors on s'oferia gratuïtament l'exemplar del Der Stürmer. En la foto anterior en veiem un exemple.

9. BIBLIOGRAFIA

- Abellán, J. (1997). *Nación y nacionalismo en Alemania. La "Cuestión Alemana" (1815-1990)*. Madrid: Tecnos.
- Aly, G. (2012). *¿Por qué los alemanes? ¿Por qué los judíos?* Barcelona: Crítica.
- Aly, G. (2006). *La utopía nazi. Como Hitler compró a los alemanes*. Barcelona: Crítica.
- Andrus, B. C. (1969). *I Was the Nuremberg Jailer*. New York: Coward-McCann.
- Berg, F. (1947). *El proceso de Nuremberg*. Buenos Aires: Guillermo Kraft.
- Bytwerk, R. L. (1988). *Julius Streicher*. New York: Dorset Press.
- Casanova, J. (2011). *Europa contra Europa, 1914-1945*. Barcelona: Crítica.
- Eastwood, M. (2006). *The emergence of incitement to genocide within the Nuremberg trial process: the case of Julius Streicher*. University of Central Lancashire.
- Evans, R. J. (2017). *El Tercer Reich en el poder*. Barcelona: Península.
- Evans, R. J. (2017). *El Tercer Reich en guerra*. Barcelona: Península.
- Evans, R. J. (2017). *La llegada del Tercer Reich*. Barcelona: Península.
- Fernández, A., & Rodríguez, J. L. (2008). *El juicio de Nuremberg, cincuenta años después*. Madrid: Arco/Libros.
- Gallego, F. (2006). *De Múnich a Auschwitz. Una historia del nazismo, 1919-1945*. Barcelona: Debolsillo.
- Gallego, F. (2006). Julius Streicher. Mirando hacia atrás con ira. En *Todos los hombres del Führer. La élite del nacionalsocialismo (1919-1945)* (pp. 73–103). Barcelona: Debolsillo.
- Gallego, F. (2006). *Todos los hombres del Führer : la élite del nacionalsocialismo (1919-1945)*. Barcelona : Debate.
- Gellately, R. (2002). *No solo Hitler. Consentimiento y represión en la Alemania Nazi*. Barcelona: Crítica.
- Gilbert, G. M. (1995). *Nuremberg diary*. New York: Da Capo Press.
- Goebbels, J. (2007). *Diario de 1945*. Madrid: Esfera de los Libros.
- Goldensohn, L. (2004). *Las entrevistas de Núremberg*. Madrid: Taurus.

- Heydecker, J. J., & Leeb, J. (1975). *El proceso de Nuremberg*. Barcelona: Bruguera.
- Hilberg, R. (2005). *La destrucción de los judíos europeos*. Madrid: Akal.
- Hitler, A. (2004). *Las conversaciones privadas de Hitler*. Introducción de Hugh Trevor-Roper. Barcelona: Crítica.
- Johnson, P. (2010). *La historia de los judíos*. Barcelona: Ediciones B.
- Kershaw, I. (2003). *El mito de Hitler. Imagen y realidad en el Tercer Reich*. Barcelona: Paidós.
- Keysers, R. (2012). *Der Stürmer. Instrument de l'ideologie nazie: Une analyse des caricatures d'intoxication*. Paris: L'Harmattan.
- Keysers, R. (2010). *L'intoxication nazie de la jeunesse allemande*. Paris: L'Harmattan.
- Koonz, C. (2005). *La conciencia nazi. La formación del fundamentalismo étnico del Tercer Reich*. Barcelona: Paidós.
- Krebs, A. (1976). *The Infancy of Nazism. The Memoirs of Ex-Gauleiter Albert Krebs, 1923-1933*. New York: New Viewpoints.
- Lenman, R. (1971). Julius Streicher and the origins of the NSDAP in Nuremberg, 1918-1923. En *German Democracy and the Triumph of Hitler* (pp. 129–161). London: Oxford Publications.
- Moradiellos, E. (2009). *La semilla de la barbarie. Antisemitismo y Holocausto*. Barcelona: Editorial 62.
- Orlow, D. (2010). *The Nazi Party. 1919-1945. A Complete History*. New York: Engima Books.
- Overy, R. (2006). *Interrogatorios. El Tercer Reich en el banquillo*. Barcelona: Tusquets.
- Owen, J. (2007). *Nuremberg. El mayor juicio de la historia*. Barcelona: Crítica.
- Read, A. (2010). *Los discípulos del Diablo. El círculo íntimo de Hitler*. México: Oceano.
- Reiche, E. G. (1986). *The development of the SA in Nürnberg, 1922-1934*. New York: Cambridge University Press.
- Sentís, C. (1995). *El Procés de Nuremberg*. Barcelona: La Campana.
- Shirer, W. (2008). *Diario de Berlín. 1934-1941*. Barcelona: Debate.
- Shirer, W. L. (2013). *Auge y caída del Tercer Reich. Triunfo de Adolf Hitler y sueños de conquista*. Barcelona: Plantea.

- Shirer, W. L. (2013). *Auge y caída del Tercer Reich. Guerra y derrota*. Barcelona: Planeta.
- Showalter, D. E. (1983). Letters to “Der Stürmer”: The Mobilization of Hostility in the Weimar Republic. *Modern Judaism*, 3, 173–187.
- Showalter, D. E. (1982). *Little Man What Now? Der Stürmer in the Weimar Republic*. Hamden: Archon Book.
- Smelser, R., & Zitelmann, R. (1993). *The Nazi Elite*. Nova York: New York University Press.
- Snyder, L. L. (1990). *Hitler’s Elite. Biographical Sketches of Nazis who Shaped the Third Reich*. New York: David & Charles.
- Snyder, L. L. (1990). Julius Streicher: Pornographer and Sadist. En *Hitler’s Elite. Biographical Sketches of Nazis who Shaped the Third Reich* (pp. 43–61). New York: David & Charles.
- Speer, A. (1976). *Diario de Spandau*. Barcelona: Plaza & Janés.
- Speer, A. (2001). *Memorias*. Barcelona : El Acantilado.
- Streicher, J. (2009). *My Affirmation*. Lincoln: RJG Enterprises.
- Streicher, J., & Monniot, A. (1976). *Los crímenes rituales*. Buenos Aires: Editorial Milicia.
- Varga, W. P. (1981). *The number one nazi jew-baiter (A Political Biography of Julius Streicher, Hitler’s Chief Anti-Semitic Propagandist)*. New York: Carlton Press.
- Wistrich, R. (1982). *Who’s who in Nazi Germany*. London: Weidenfeld and Nicolson.

10. ÍNDEX DE LES FIGURES

1. Retrat de Julius Streicher amb el pin del NSDAP llençat entre 1933-1945. United States Holocaust Memorial Museum, recuperat de <https://collections.ushmm.org/search/catalog/pa1035044>.
2. 2. Fotografia de Rudolf Hess (esquerre), Adolf Hitler (centre) i Julius Streicher (dreta) durant els Mítings de Nuremberg de 1927. United States Holocaust Memorial Museum, recuperat de <https://collections.ushmm.org/search/catalog/pa1039895>.
3. Mítting de Julius Streicher durant el Putsch de Munich de 1923. United States Holocaust Memorial Museum, recuperat de <https://collections.ushmm.org/search/catalog/pa1037655>.
4. Julius Streicher (dreta), poc abans de caure en desgràcia, durant els Míttings de Nuremberg de 1938. D'esquerra a dreta: Joseph Goebbels, Robert Ley, Heinrich Himmler, Viktor Lutze, Rudolf Hess, Adolf Hitler. United States Holocaust Memorial Museum, recuperat de <https://collections.ushmm.org/search/catalog/pa1127244>.
5. Julius Streicher (centre) moments després de ser capturats per les forces americanes. Va passar els últims dies de la guerra amagat prop de Berchtesgaden amb la seva recent esposa Adele. Per tal de passar desapercebut es va deixar barba i aparentava ser un pintor. El personatge de la dreta és Henry Blitt, militar estatunidenc jueu que el va capturar. Recuperat de http://www.ihr.org/images/jhr/v17/v17n1p38_Michaels8.jpg.
6. Portada típica del Der Stürmer. Podem apreciar una il·lustració de FIPS, on apareix un jueu en forma de dimoni emergint del Talmud. En la part posterior podem llegir el Die Juden sind unser Unglück que tenia presència en gairebé tots els números. United States Holocaust Memorial Museum, recuperat de <https://collections.ushmm.org/search/catalog/pa1093181>.
7. Caricatura de FIPS d'un jueu en forma de gripau. United States Holocaust Memorial Museum, recuperat de <https://collections.ushmm.org/search/catalog/pa1170538>.
8. Per Streicher, els jueus intentaven ocupar sempre càrrecs de responsabilitat. En aquest sentit, la caricatura de FIPS ens representaria un grup de jueus que, per la seva roba, podrien representar alts càrrecs. United States Holocaust Memorial Museum, recuperat de <https://collections.ushmm.org/search/catalog/pa1105216>.
9. Un altre element clau era la consideració que els jueus eren lladres i assassins. Aquí ens apareix un jueu armat que, segons Streicher, podria haver robat a un alemany. United States Holocaust Memorial Museum, recuperat de <https://collections.ushmm.org/search/catalog/pa1092777>.
10. Una de les obsessions de Streicher eren els crims rituals jueus. Així, en molts números del Der Stürmer es va donar molta rellevància a aquest factor, com en la portada posterior. United States Holocaust Memorial Museum, recuperat de <https://collections.ushmm.org/search/catalog/pa1093178>.
11. La fotografia va ser un element molt utilitzat per Streicher alhora d'oferir una imatge perversa dels jueus. Així, el fotograma anterior ens testimonia visualment els seus objectius. United States Holocaust Memorial Museum, recuperat de https://collections.ushmm.org/search/catalog/ir_n544600.
12. Per tal d'augmentar la difusió del setmanari, es van construir molts aparadors on s'oferia gratuïtament l'exemplar del Der Stürmer. En la foto anterior en veiem un exemple. United States Holocaust Memorial, recuperat de <https://www.ushmm.org/propaganda/archive/dersturm-er-display-case/>.

(Portada). Fotografia en primer plànol de Julius Streicher llençada al 1930. Encyclopædia Britannica, recuperat de <https://www.britannica.com/biography/Julius-Streicher>.